

ДРЖАВНА
РЕВИЗОРСКА
ИНСТИТУЦИЈА

**ИЗВЕШТАЈ
О РЕВИЗИЈИ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА
ПРИВРЕДНОГ ДРУШТВА ЗА ПРОИЗВОДЊУ НАМЕНСКИХ
ПРОИЗВОДА „ПШТ-НАМЕНСКА“ АД, ТРСТЕНИК
ЗА 2018. ГОДИНУ**

**Број: 400-1353/2019-06/12
Београд, 30. децембар 2019. године**

С А Д Р Ж А Ј :

ИЗВЕШТАЈ ДРЖАВНЕ РЕВИЗОРСКЕ ИНСТИТУЦИЈЕ

Извештај о ревизији финансијских извештаја.....3

**ПРИЛОГ I – НАПОМЕНЕ УЗ ИЗВЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ ФИНАНСИЈСКИХ
ИЗВЕШТАЈА ПРИВРЕДНОГ ДРУШТВА ЗА ПРОИЗВОДЊУ НАМЕНСКИХ
ПРОИЗВОДА „ППТ-НАМЕНСКА“ АД, ТРСТЕНИК ЗА 2018. ГОДИНУ**

**ПРИЛОГ II – ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЕШТАЈИ ПРИВРЕДНОГ ДРУШТВА ЗА
ПРОИЗВОДЊУ НАМЕНСКИХ ПРОИЗВОДА „ППТ-НАМЕНСКА“ АД, ТРСТЕНИК ЗА
2018. ГОДИНУ**

ИЗВЕШТАЈ ДРЖАВНЕ РЕВИЗОРСКЕ ИНСТИТУЦИЈЕ

ПРИВРЕДНО ДРУШТВО ЗА ПРОИЗВОДЊУ НАМЕНСКИХ ПРОИЗВОДА „ППТ-НАМЕНСКА“ АД, ТРСТЕНИК

Извештај о ревизији финансијских извештаја

Мишљење са резервом о финансијским извештајима

Извршили смо ревизију финансијских извештаја Привредног друштва за производњу наменских производа „ППТ-Наменска“ АД, Трстеник (у даљем тексту: Друштво) за 2018. годину и то: 1) Биланс стања; 2) Биланс успеха; 3) Извештај о осталом резултату; 4) Извештај о токовима готовине; 5) Извештај о променама на капиталу и 6) Напомене уз финансијске извештаје.

По нашем мишљењу, осим за ефекте питања описаног у делу Основ за мишљење са резервом о финансијским извештајима, финансијски извештаји за 2018. годину, по свим материјално значајним питањима, дају истинит и објективан приказ финансијског положаја Привредног друштва за производњу наменских производа „ППТ-Наменска“ АД, Трстеник на дан 31. децембар 2018. године, као и резултата његовог пословања, промена на капиталу и токова готовине за пословну годину завршену на тај дан и припремљени су у складу са рачуноводственим прописима Републике Србије.

Основ за мишљење са резервом о финансијским извештајима

Друштво је приликом одмеравања одложених пореза и утврђивања опорезивих привремених разлика код сталних средстава која подлежу обрачуну амортизације, као рачуноводствену и пореску основу применило вредност амортизације обрачунате у рачуноводствене сврхе и вредност амортизације обрачунате по пореским прописима, а не неотписану вредност нематеријалне имовине, некретнина, постројења и опреме исказану у књиговодству и њихову неотписану вредност према пореским прописима. Поступајући на описани начин Друштво није извршило одмеравање одложених пореза на дан 31. децембар 2018. године у складу са захтевима МРС 12 – Порези на добитак, чиме је у финансијским извештајима за 2018. годину мање исказало одложене пореске обавезе за износ од 48.819 хиљада динара, а више исказало одложена пореска средства за износ од 2.641 хиљаде динара и нето добитак за износ од 51.460 хиљаде динара.

Ревизију смо извршили у складу са Законом о Државној ревизорској институцији¹, Пословником Државне ревизорске институције² и Међународним стандардима врховних ревизорских институција (ISSAI). Наша одговорност, у складу са овим стандардима, је детаљније описана у делу извештаја Одговорност ревизора за ревизију финансијских извештаја. Независни смо у односу на субјекта ревизије у складу са ISSAI 30 – Етички кодекс врховних ревизорских институција и Етичким кодексом за државне ревизоре и друге запослене у Државној ревизорској институцији и испунили смо наше остале етичке одговорности у складу са овим кодексима. Сматрамо да су ревизијски докази које смо прибавили довољни и адекватни да нам пруже основ за наше мишљење са резервом.

¹ „Службени гласник РС“, бр. 101/05, 54/07 и 36/10.

² „Службени гласник РС“, број 9/09.

Остала питања

1) Решењем Владе Републике Србије 05 број 00-197/2011 од 7. јула 2011. године одређена су привредна друштва која производе предмете и врше услуге од значаја за одбрану Републике Србије. На списку привредних друштава Одбрамбене индустрије са већинским државним/друштвеним капиталом која су од посебног значаја за систем одбране земље у области производње наоружања и војне опреме је и Привредно друштво за производњу наменских производа „ППТ-Наменска“ АД, Трстеник.

Закључком 05 број 023-6895/2013, који је Влада Републике Србије, на предлог Министарства одбране и Министарства финансија и привреде, донела дана 9. августа 2013. године, усвојен је Програм финансијске консолидације привредних друштава Одбрамбене индустрије Србије са већинским државним/друштвеним капиталом са стањем на дан 31. децембар 2012. године (у даљем тексту: Програм финансијске консолидације Друштва са стањем на дан 31. децембар 2012. године).

Програмом финансијске консолидације Друштва са стањем на дан 31. децембар 2012. године, дефинисано је да је Влада Републике Србије сагледала финансијски положај свих привредних друштава Одбрамбене индустрије Србије, њихове расположиве производне капацитете и извозни потенцијал, као и циљеве развоја наведених друштава у области наоружања и војне опреме исказане у Дугорочном плану развоја система одбране Републике Србије за период до 2020. године и да је на основу тако прикупљених информација утврдила да је најцелисходније да се финансијска консолидација привредних друштава Одбрамбене индустрије Србије спроведе претварањем (конверзијом) потраживања доспелих за наплату до 31. децембра 2012. године у основни капитал привредних друштва. Ради се о потраживањима по основу: свих јавних прихода који су приход буџета Републике Србије, изворних и уступљених прихода буџета јединице локалне самоуправе, доприноса за пензијско и инвалидско осигурање, доприноса за осигурање за случај незапослености, по основу кредита Фонда за развој Републике Србије, обавеза према јавним предузећима чији је оснивач Република Србија и јавно-комуналним предузећима чији је оснивач јединица локалне самоуправе.

Неизмирене обавезе Друштва које су доспеле за плаћање до 31. децембра 2012. године и које спадају у категорије обавеза обухваћене Програмом финансијске консолидације Друштва са стањем на дан 31. децембар 2012. године, утврђене су у износу од 1.357.794.765,11 динара (Напомене 3.3.15, 3.3.19, и 3.3.21). Међутим, због изостанка сагласности свих поверилаца за спровођење Програма финансијске консолидације Друштва са стањем на дан 31. децембар 2012. године, конверзија тако утврђених обавеза у основни капитал Друштва није спроведена до дана вршења ревизије.

2) Финансијски извештаји Друштва у ранијем периоду нису били предмет ревизије од стране Државне ревизорске институције.

Одговорност руководства за финансијске извештаје

Руководство субјекта ревизије је одговорно за припрему и истинит и објективан приказ ових финансијских извештаја у складу са међународним стандардима финансијског извештавања и законом којим је уређено рачуноводство и за оне интерне контроле за које одреди да су потребне за припрему финансијских извештаја који не садрже материјално значајне погрешне исказе, настале услед криминалне радње или грешке.

При састављању финансијских извештаја, руководство је одговорно за процену способности субјекта ревизије да настави са пословањем у складу са начелом сталности, обелодањујући, по потреби, питања која се односе на сталност пословања и примену начела сталности пословања као рачуноводствене основе, осим ако оснивач намерава да субјект ревизије престане са пословањем, или нема другу реалну могућност осим да то уради.

Руководство је одговорно за надгледање процеса финансијског извештавања субјекта ревизије.

Одговорност ревизора за ревизију финансијских извештаја

Наш циљ је стицање уверавања у разумној мери о томе да финансијски извештаји, узети у целини, не садрже материјално значајне погрешне исказе, настале услед криминалне радње или грешке, и издавање извештаја о ревизији који садржи наше мишљење. Уверавање у разумној мери означава висок ниво уверавања, али не представља гаранцију да ће ревизија спроведена у складу са ISSAI увек открити материјално погрешне исказе ако такви искази постоје. Погрешни искази могу настати услед криминалне радње или грешке и сматрају се материјално значајним ако је разумно очекивати да ће, појединачно или збирно, утицати на економске одлуке корисника донете на основу ових финансијских извештаја.

Као део ревизије у складу са ISSAI, примењујемо професионално просуђивање и одржавамо професионални скептицизам током ревизије. Такође:

- Идентификујемо и процењујемо ризике од материјално значајних погрешних исказа у финансијским извештајима, насталих услед криминалне радње или грешке; осмишљавамо и обављамо ревизијске поступке као одговор на те ризике; и прибављамо довољно адекватних ревизијских доказа да обезбеде основ за мишљење ревизора. Ризик да неће бити идентификовани материјално значајни погрешни искази који су резултат криминалне радње је већи него за погрешне исказе настале услед грешке, зато што криминална радња може да укључи удруживање, фалсификовање, намерне пропусте, лажно представљање или заобилажење интерне контроле.
- Стичемо разумевање о интерним контролама које су релевантне за ревизију ради осмишљавања ревизијских поступака који су прикладни у датим околностима, али не у циљу изражавања мишљења о ефикасности система интерне контроле субјекта ревизије.
- Процењујемо примењене рачуноводствене политике и у којој мери су разумне рачуноводствене процене које је извршило руководство.
- Доносимо закључак о прикладности примене начела сталности као рачуноводствене основе од стране руководства и, на основу прикупљених ревизијских доказа, да ли постоји материјална неизвесност у вези са догађајима или условима који могу да изазову значајну сумњу у погледу способности ентитета да настави са пословањем у складу са начелом сталности. Ако закључимо да постоји материјална неизвесност, дужни смо да у свом извештају скренемо пажњу на повезана обелодањивања у финансијским извештајима или, ако таква обелодањивања нису адекватна, да модификујемо своје мишљење. Наши закључци се заснивају на ревизијским доказима прикупљених до датума извештаја ревизора. Међутим, будући догађаји или услови могу за последицу да имају да ентитет престане да послује у складу са начелом сталности.
- Процењујемо укупну презентацију, структуру и садржај финансијских извештаја, укључујући обелодањивања, и да ли су у финансијским извештајима приказане трансакције и догађаји на такав начин да се постигне истинит и објективан приказ.

Саопштавамо лицима овлашћеним за управљање, између осталог, планирани обим и време ревизије и значајне ревизијске налазе, укључујући све значајне недостатке интерне контроле које смо идентификовали током ревизије.

Генерални државни ревизор

Др Душко Пејовић
Државна ревизорска институција
Макензијева 41
11000 Београд, Србија
30. децембар 2019. године

ПРИЛОГ I

РЕЗИМЕ НАЛАЗА, ПРЕПОРУКА И МЕРЕ ПРЕДУЗЕТЕ У ПОСТУПКУ РЕВИЗИЈЕ

Приоритет налаза и датих препорука је одређен према следећем:

- **ПРИОРИТЕТ 1** (висок) – грешке, неправилности и погрешна исказивања која указују да постоји непосредни ризик од вршења нетачних или неправилних плаћања, односно, постоји ризик да јавна средства нису заштићена. Проблеми попут ових захтевају да руководство одмах реагује.
- **ПРИОРИТЕТ 2** (средњи) – грешке, неправилности и погрешна исказивања које утичу на финансијске извештаје када не постоји непосредни ризик од губитка итд, али у сваком случају захтевају пажњу руководства. Овим проблемима се треба позабавити пре припремања наредног сета финансијских извештаја.
- **ПРИОРИТЕТ 3** (низак) – грешке, неправилности и погрешна исказивања која захтевају отклањање и након рока за припремање наредног сета финансијских извештаја.

С А Д Р Ж А Ј:

1. Резиме налаза.....	10
2. Резиме датих препорука	11
3. Мере предузете у поступку ревизије	11

1. Резиме налаза

Као што је објашњено у Напоменама уз Извештај о ревизији финансијских извештаја Привредног друштва за производњу наменских производа „ППТ-Наменска“ АД, Трстеник утврђене су следеће неправилности које су разврстане по приоритетима, односно редоследу по којем треба да буду отклоњене:

ПРИОРИТЕТ 2 (средњи)

1) Као што је наведено под тачком 3.3.4. Напомена уз Извештаја, Друштво је приликом одмеравања одложених пореза и утврђивања опорезивих привремених разлика код сталних средстава која подлежу обрачуна амортизације, као рачуноводствену и пореску основицу применило вредност амортизације обрачунате у рачуноводствене сврхе и вредност амортизације обрачунате по пореским прописима, а не неотписану вредност нематеријалне имовине, некретнина, постројења и опреме исказану у књиговодству и њихову неотписану вредност према пореским прописима. Поступајући на описани начин Друштво није извршило одмеравање одложених пореза на дан 31. децембар 2018. године у складу са захтевима МРС 12 – Порези на добитак, чиме је у финансијским извештајима за 2018. годину мање исказало одложене пореске обавезе за износ од 48.819 хиљада динара, а више исказало одложена пореска средства за износ од 2.641 хиљаде динара и нето добитак за износ од 51.460 хиљаде динара.

2) Као што је наведено под тачком 3.3.15. Напомена уз Извештај, Друштво је у 2018. години и у ранијим годинама, доспеле дугорочне обавезе у укупном износу од 299.138 хиљада динара и то: доспеле обавезе према матичним и зависним правним лицима у износу од 45.771 хиљаде динара и део доспелих обавеза према Фонду за развој Републике Србије у износу од 253.367 хиљада динара, евидентирало у оквиру дугорочних обавеза уместо у оквиру краткорочних финансијских обавеза, што није у складу са чл. 29 и 30 Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у Контном оквиру за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике. Поступајући на описани начин Друштво је у финансијским извештајима за 2018. годину више исказало дугорочне обавезе, а мање исказало краткорочне финансијске обавезе за износ од 299.138 хиљада динара.

3) Као што је наведено под тачком 3.4.1. Напомена уз Извештај, Друштво је у финансијским извештајима за 2018. годину исказало приходе од продаје производа посредством комисионара у износу од 1.153.466 хиљада динара (у 2017. години у износу од 288.423 хиљаде динара) на основу непотпуне документације о комисионој продаји у смислу члана 8 Закона о рачуноводству. У време састављања финансијских извештаја за 2017. и 2018. годину Друштво није имало обрачуна комисионе продаје са пратећом документацијом у вези са реализацијом комисионог посла, које је по члану 780 Закона о облигационим односима комисионар био дужан да достави, да би на основу њих комитент утврдио приходе од продаје производа посредством комисионара. Приходе од продаје готових производа и услуга на иностраном тржишту преко комисионара у износу од 1.153.466 хиљаде динара (у 2017. години у износу од 288.423 хиљаде динара), Друштво је исказало на основу фактура издатих комисионару, које су засноване на количинама производа испоручених комисионару и ценама из комисионих уговора, уместо на основу обрачуна комисионе продаје, заснованих на стварним подацима и припадајућој документацији у вези са обављеним комисионим послом, које издаје комисионар.

2. Резиме датих препорука

Одговорним лицима Друштва препоручујемо да отклоне неправилност по следећем приоритету:

ПРИОРИТЕТ 2 (средњи)

Препоручује се Друштву да од комисионара захтева да достављају обрачуне комисионе продаје са припадајућом документацијом у вези са реализацијом комисионог посла (уговоре са купцем, фактуре комисионара према купцу, документацију у вези са наплатом, као и документацију о насталим трошковима у вези са комисионим послом: превоз, царина, осигурање, провизије и слично), на основу којих се утврђују права и обавезе између комитента и комисионара и исказују међусобна потраживања о обављеном комисионом послу (Напомена 3.4.1. – Препорука 1).

3. Мере предузете у поступку ревизије

1) У поступку ревизије, Друштво је извршило одмеравање одложених пореза и утврђивање опорезивих привремених разлика код сталних средстава која подлежу обрачуна амортизације у складу са захтевима МРС 12 – Порези на добитак и на тај начин утврдило одложене пореске обавезе, након пребијања са одложеним пореским средствима, у износу од 48.819 хиљада динара. С тим у вези, Друштво је налогом за књижење NOD000900077 од 25. септембра 2019. године, извршило исправку погрешног обрачуна одложених пореза на начин да су повећане одложене пореске обавезе за износ од 48.819 хиљада динара, а смањена одложена пореска средства за износ од 2.641 хиљаде динара и нераспоређени добитак ранијих година за износ од 51.460 хиљаде динара (Напомена 3.3.4. – Мера предузета у поступку ревизије).

2) У поступку ревизије, налозима за књижење NOD000900100, NOD000900101 и NOD000900102 од 5. септембра 2019. године, Друштво је извршило рекласификацију доспелих обавеза према матичним и зависним правним лицима у износу од 45.711 хиљаде динара и дела доспелих обавеза према Фонду за развој Републике Србије у износу од 253.367 хиљада динара у складу са чл. 29 и 30 Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у Контном оквиру за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике. Поступајући на тај начин повећане су краткорочне финансијске обавезе, а смањене су дугорочне обавезе за укупан износ од 299.138 хиљада динара (Напомена 3.3.15. – Мера предузета у поступку ревизије).

4. Захтев за достављање одазивног извештаја

Привредно друштво за производњу наменских производа „ППТ-Наменска“ АД, Трстеник је, на основу члана 40 став 1 Закона о Државној ревизорској институцији, дужно да поднесе Државној ревизорској институцији писани извештај о отклањању откривених неправилности (одазивни извештај) у року од 90 дана, почев од наредног дана од дана уручења овог извештаја.

Одазивни извештај мора да садржи:

- 1) навођење ревизије, на коју се он односи;
- 2) кратак опис неправилности у пословању, које су откривене ревизијом и
- 3) приказивање мера исправљања.

Мере исправљања су мере које субјект ревизије предузима да би отклонио неправилности у свом пословању или мере за умањење ризика од појављивања одређене неправилности у свом будућем пословању за чије предузимање субјект ревизије мора поднети уз одазивни извештај одговарајуће доказе.

Привредно друштво за производњу наменских производа „ППТ-Наменска“ АД, Трстеник у одазивном извештају треба да искаже мере исправљања по основу откривених неправилности односно свих налаза датих у Извештају о ревизији финансијских извештаја и правилности пословања који могу да садрже и препоруке за њихово отклањање.

На основу члана 40 став 2 Закона о Државној ревизорској институцији одазивни извештај је јавна исправа која је потписана и оверена печатом од стране одговорног лица субјекта ревизије.

Државна ревизорска институција ће оценити веродостојност одазивног извештаја, тј. провериће истинитости навода о мерама исправљања, предузетим од стране субјекта ревизије, подносиоца одазивног извештаја. У случају потребе извршиће се и провера веродостојности одазивног извештаја. Такође, извршиће се и оцена да ли су мере исправљања исказане у одазивном извештају задовољавајуће.

Сагласно члану 57 став 1 тачка 3) Закона о Државној ревизорској институцији, ако субјект ревизије у чијем су пословању биле откривене неправилности, не поднесе у прописаном року Државној ревизорској институцији одазивни извештај, против одговорног лица субјекта ревизије поднеће се захтев за покретање прекршајног поступка.

Ако се оцени да одазивни извештај не указује да су откривене неправилности отклоњене на задовољавајући начин, сматра се да субјект ревизије крши обавезу доброг пословања. Ако се ради о незадовољавајућем отклањању значајне неправилности, сматра се да постоји тежи облик кршења обавезе доброг пословања. У овим случајевима Државна ревизорска институција је овлашћена да предузима мере сагласно члану 40 ст. 7 до 13 Закона о Државној ревизорској институцији.

ПРИЛОГ II

**НАПОМЕНЕ УЗ ИЗВЕШТАЈ
О РЕВИЗИЈИ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА
ПРИВРЕДНОГ ДРУШТВА ЗА ПРОИЗВОДЊУ НАМЕНСКИХ ПРОИЗВОДА
„ППТ-НАМЕНСКА“ АД, ТРСТЕНИК
ЗА 2018. ГОДИНУ**

САДРЖАЈ:

1. ОСНОВНИ ПОДАЦИ О СУБЈЕКТУ РЕВИЗИЈЕ	16
2. ИНТЕРНА ФИНАНСИЈСКА КОНТРОЛА.....	17
2.1. Финансијско управљање и контрола	17
2.1.1. Контролно окружење	18
2.1.2. Управљање ризицима	19
2.1.3. Контролне активности	19
2.1.4. Информисање и комуникација	20
2.1.5. Праћење и процена система	21
3. ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЕШТАЈ	21
3.1. Основ за састављање и приказивање финансијских извештаја	21
3.2. Рачуноводствене политике и рачуноводствене процене	22
3.3. Биланс стања	31
3.3.1. Нематеријална имовина.....	31
3.3.2. Некретнине, постројења и опрема	31
3.3.3. Дугорочни финансијски пласмани	35
3.3.4. Одложена пореска средства	36
3.3.5. Залихе	36
3.3.6. Потраживања по основу продаје	38
3.3.7. Потраживања из специфичних послова.....	40
3.3.8. Друга потраживања.....	41
3.3.9. Краткорочни финансијски пласмани	41
3.3.10. Готовински еквиваленти и готовина	42
3.3.11. Порез на додату вредност.....	43
3.3.12. Активна временска разграничења	43
3.3.13. Капитал	43
3.3.14. Дугорочна резервисања	45
3.3.15. Дугорочне обавезе.....	46
3.3.16. Краткорочне финансијске обавезе.....	48
3.3.17. Примљени аванси, депозити и кауције	49
3.3.18. Обавезе из пословања	50
3.3.19. Остале краткорочне обавезе.....	51
3.3.20. Обавезе по основу пореза на додату вредност	53
3.3.21. Обавезе за остале порезе, доприносе и друге дажбине	53
3.3.22. Пасивна временска разграничења	54
3.3.23. Ванбиласна евиденција.....	54
3.4. Биланс успеха	55
3.4.1. Приходи од продаје производа и услуга.....	55
3.4.2. Други пословни приходи.....	61
3.4.3. Приходи од активирања учинака и робе.....	61
3.4.4. Смањење вредности залиха недовршених и готових производа.....	62
3.4.5. Трошкови материјала.....	62
3.4.6. Трошкови горива и енергије	62
3.4.7. Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи	63

3.4.8. Трошкови производних услуга	66
3.4.9. Трошкови амортизације.....	68
3.4.10. Трошкови дугорочних резервисања	68
3.4.11. Нематеријални трошкови	68
3.4.12. Финансијски приходи	70
3.4.13. Финансијски расходи.....	70
3.4.14. Расходи од усклађивања вредности остале имовине која се исказује по фер вредности кроз биланс успеха.....	70
3.4.15. Остали приходи	71
3.4.16. Остали расходи.....	71
3.4.17. Нето губитак пословања које се обуставља, расходи промене рачуноводствене политике и исправка грешака из ранијих година.....	72
3.5. Извештај о осталом резултату	73
3.6. Извештај о токовима готовине	73
3.7. Извештај о променама на капиталу	73
3.8. Напомене уз финансијске извештаје	73
4. ПОТЕНЦИЈАЛНЕ ОБАВЕЗЕ.....	73

1. ОСНОВНИ ПОДАЦИ О СУБЈЕКТУ РЕВИЗИЈЕ

Привредно друштво за производњу наменских производа „ППТ-Наменска“ АД, Трстеник (у даљем тексту: Друштво), основано је Одлуком Радничког савета Друштвеног предузећа Индустрија хидраулике и пнеуматике „Прва Петолетка“, Трстеник број 201 од 14. фебруара 1991. године, којом је то друштвено предузеће, поделом дела сопствене имовине на више предузећа, организовано као Холдинг предузеће у друштвеној својини, а одређени постојећи његови делови (фабрике, радне јединице и сектори) трансформисани су у друштвена предузећа – деоничка друштва и основани су као самостални правни субјекти. У складу са наведеном одлуком основано је и Предузеће за производњу наменских производа „ППТ-Наменска“ ДД са п.о. Трстеник у саставу Индустрије хидраулике и пнеуматике „Прва Петолетка – Холдинг Компанија“ п.о. Трстеник и уписано је у судски регистар код Окружног привредног суда у Краљеву Решењем број Фи 453/91, регистарски уложак број 1-2917-00, дана 28. фебруара 1991. године.

У поступку усаглашавања са Законом о предузећима³, Одлуком број 46/1-99 од 21. децембра 1999. године, Друштво је организовано као друштво капитала – акционарско друштво у саставу Матичног предузећа Индустрија хидраулике и пнеуматике „Прва Петолетка“ АД, Трстеник и у правном промету послује под фирмом Предузеће за производњу наменских производа „ППТ-Наменска“ АД, Трстеник. Наведена промена правне форме Друштва уписана је судски регистар код Привредног суда у Краљеву Решењем Фи 1736/99, дана 31. децембра 1999. године.

Превођење у Регистар привредних субјеката код Агенције за привредне регистре и регистрација Друштва у форми отвореног акционарског друштва, извршено је Решењем број БД 46289/2005, дана 1. јула 2005. године.

Током 2008. године, Предузеће за производњу наменских производа „ППТ-Наменска“ АД, Трстеник доноси Одлуку о иступању из Матичног предузећа Индустрија хидраулике и пнеуматике „Прва Петолетка“ АД, Трстеник и Одлуку о прихватању преноса акција без накнаде и смањењу акцијског капитала у корист друштвеног капитала. Наведене пословне промене уписане су у Регистар привредних субјеката код Агенције за привредне регистре Решењем број БД 5763/2009, дана 27. фебруара 2009. године.

Поступак усаглашавања са Законом о привредним друштвима⁴ започет је средином 2012. године, доношењем Одлуке о повлачењу акција са регулисаног тржишта (МТП) и престанку својства јавног друштва, као и доношењем Одлуке о промени јавног акционарског друштва у акционарско друштво. На основу Одлуке о повлачењу акција извршено је искључење акција Друштва са МТП тржишта Београдске берзе. На основу решења Београдске берзе којим су акције Друштва искључене из трговања на регулисаном тржишту, Комисија за хартије од вредности избрисала је Предузеће за производњу наменских производа „ППТ-Наменска“ АД, Трстеник из регистра јавних друштава. Одлука о промени правне форме Друштва из статуса јавног акционарског друштва у статус акционарског друштва уписана је у Регистар привредних субјеката код Агенције за привредне регистре Закључком број 108620/2012, дана 13. августа 2012. године.

У даљем поступку усклађивања са Законом о привредним друштвима, дана 26. априла 2013. године, усвајањем Уговора о организовању који представља оснивачки акт Друштва и усвајањем Статута Друштва, Предузеће за производњу наменских производа „ППТ-

³ „Службени лист СРЈ“, бр. 29/96, 33/96, 29/97, 59/98 и 74/99.

⁴ „Службени гласник РС“, бр. 36/11 и 99/11.

Наменска“ АД, Трстеник организује се као акционарско друштво у складу са Законом о привредним друштвима и наставља да послује под садашњим пословним именом – Привредно друштво за производњу наменских производа „ППТ-Наменска“ АД, Трстеник. Наведена промена пословног имена Друштва уписана је у Регистар привредних субјеката код Агенције за привредне регистре Решењем број БД 61662/2013, дана 5. јуна 2013. године.

Претежна делатност Друштва је 25.40 – Производња оружја и муниције. Поред претежне делатности, Друштво обавља и друге делатности у складу са Статутом Друштва и законом.

Производни програм Друштва чини војни и цивилни програм. Војни програм обухвата производњу минобацача (МБ) и ручних бацача граната (РБГ), производњу војних возила „Милош“, „Бофорс“ и слично (у сарадњи са Министарством одбране – Војно технички институт Београд), ремонт компоненти за авионе „Г4“ и „Орао“, ремонт делова за војна возила (тенк М-84, БВП), израду стајних трапова и делова за авионе и друго. Цивилни програм обухвата израду делова по захтеву купаца, преглед мерне опреме, као и вршење разних услуга по захтеву купаца (поправка серворазводника, брушење, стругање, бушење и слично).

Сагласно члану 326 ст. 1 и 3 Закона о привредним друштвима и члану 35 Статута, управљање у Друштву је организовано као дводомно. Органи Друштва су: Скупштина, Надзорни одбор, Извршни одбор и Генерални директор.

Седиште Друштва је у Трстенику, улица Цара Душана 101.

Матични број Друштва је 07623950, ПИБ 101306823.

На дан 31. децембра 2018. године Друштво је имало 690 запослених (на дан 31. децембра 2017. године имало је 638 запослених).

2. ИНТЕРНА ФИНАНСИЈСКА КОНТРОЛА

Интерна контрола је процес који се примењује ради постизања циљева у области поузданог финансијског извештавања и у области усклађености пословања Друштва са важећим законима и другим прописима.

Према одредбама члана 80 Закона о буџетском систему⁵, интерна финансијска контрола у јавном сектору обухвата:

- 1) финансијско управљање и контролу код корисника јавних средстава,
- 2) интерну ревизију код корисника јавних средстава и
- 3) хармонизацију и координацију финансијског управљања и контроле и интерне ревизије коју обавља Министарство финансија – Централна јединица за хармонизацију.

2.1. Финансијско управљање и контрола

Одредбама члана 81 Закона о буџетском систему и Правилником о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору⁶ прописана је обавеза корисника јавних средстава да успостави финансијско управљање и контролу. Финансијско управљање и контрола је свеобухватан систем интерних контрола, који се спроводи политикама, процедурама и активностима које успоставља руководиоца корисника јавних средстава, са

⁵ „Службени гласник РС“, бр. 54/09, 73/10, 101/10, 101/11, 93/12, 62/13, 63/13 – испр, 108/13, 142/14, 68/15 – др. закон, 103/15, 99/16, 113/17 и 95/18.

⁶ „Службени гласник РС“, бр. 99/11 и 106/13.

задатком да се обезбеди разумно уверавање да ће се циљеви корисника јавних средстава остварити кроз: пословање у складу са прописима, унутрашњим актима и уговорима; потпуност, реалност и интегритет финансијских и пословних извештаја; добро финансијско управљање и заштиту средстава и података (информација).

Систем финансијског управљања и контроле обухвата пет међусобно повезаних елемената:

- 1) контролно окружење,
- 2) управљање ризицима,
- 3) контролне активности,
- 4) информације и комуникације и
- 5) праћење и процена система.

2.1.1. Контролно окружење

Контролно окружење има пресудан утицај на одлучивање и извршавање предвиђених активности и у значајној мери креира и утиче на функционисање и ефикасност укупног система интерне контроле Друштва. Уколико успостављени систем контроле није одговарајући и ако контролно окружење није позитивно, мање су шансе да укупни систем интерне контроле буде успешан. Фактори који се одражавају унутар контролног окружења обухватају: функције и надлежности, стил рада, методе доделе и делегирања овлашћења и одговорности, организациону структуру Друштва и одговарајуће субординације.

Руководство Друштва је одговорно за успостављање одговарајуће организационе структуре која јасно додељује одговорности и овлашћења, одређује одговарајуће контроле и надзире њихову адекватност и ефективност. Укључивање највишег руководства у питања интерне контроле је од кључне важности за постизање њене ефективности, чиме се даје тон који одређује да ли контролно окружење доприноси ефикасном функционисању интерне контроле. Осим руководства, у осигуравању постојања и функционисања интерне контроле своју значајну улогу имају и сви запослени.

Друштво је организовано у седам организационих целина и то: Радна јединица Производња, Сектор Квалитета, Сектор Истраживачко развојни центар, Сектор Техничка припрема, Сектор Заједничке службе, Сектор Маркетинг и Сектор Економике финансија и рачуноводства, у оквиру којих су образоване ниже организационе јединице. Радом организационих јединица руководе управници, док радом радне јединице и сектора управљају директори. На следећем, вишем, нивоу управљања Друштвом су два извршна директора. На врху хијерархијске пирамиде је Генерални директор Друштва.

Највише руководство Друштва је активно укључено у развоју и примени ефикасног и интегрисаног менаџмент система у Друштву и могућност његовог сталног побољшања. Имплементација, развој и одржавање интегрисаног менаџмент система је стратешка одлука Друштва, којом Друштво жели да створи услове за побољшање пословних процеса и пословног система, укупних перформанси пословања и конкурентности, као и учинке заштите животне средине и заштите здравља и безбедности на раду. Интегрисани менаџмент систем у Друштву обухвата:

- 1) систем менаџмента квалитетом (QMS), који је успостављен у складу са захтевима стандарда SRPS ISO 9001:2015 и сертифициван јуна 2018. године (прво издање сертификата било је маја 2011. године),

- 2) систем менаџмента заштитом животне средине (EMS), који је успостављен у складу са захтевима стандарда SRPS ISO 14001:2015 и сертификован марта 2019. године (прво издање сертификата било је марта 2016. године),
- 3) систем управљања заштитом здравља и безбедношћу на раду (OHSAS), који је успостављен у складу са захтевима стандарда SRPS OHSAS 18001:2015 и сертификован марта 2019. године (прво издање сертификата било је марта 2016. године) и
- 4) систем менаџмента квалитетом – додатни захтеви Стандарда одбране Републике Србије (SORS), који је успостављен у складу са захтевима стандарда SORS 9000/14, односно SORS 9423/18 и сертификован марта 2017. године (прво издање сертификата било је маја 2011. године), односно марта 2018. године.

2.1.2. Управљање ризицима

Ефикасан систем интерне контроле захтева препознавање и континуирану процену и оцењивање материјалних ризика који могу онемогућити постизање планираних циљева. Могу се разликовати нефинансијски ризици који обухватају оперативни ризик, правни ризик, ризик имица, политички ризик и др. и финансијски ризици који су повезани са управљањем јавним средствима. Ризик ликвидности представља ризик неефикасног управљања приливом средстава и може имати утицаја на финансијску стабилност институције, неиспуњавање обавезе према добављачима, извршење планираних активности и задатака, исплату плата. Ризици могу бити присутни у готово свим аспектима рада Друштва, те је обавеза руководства да ове ризике континуирано процењују и истим управља, са задатком да пружи разумно уверавање да ће планирани циљеви бити остварени.

Друштво је у оквиру интегрисаног менаџмент система израдило Процедuru за управљање ризицима коју су у обавези да примењују све организационе целину у Друштву у којима постоје потенцијалне опасности које могу да доведу до повећања ризика изнад прихватљивог нивоа. Процедуром за управљање ризицима дефинишу се одговорности, овлашћења, редослед и начин одвијања процеса управљања ризиком са циљем идентификације, анализе, процене, поступања са значајним ризицима који могу да имају велики утицај на пословање Друштва и остваривање циљева система менаџмента квалитетом, животном средином, заштитом здравља и безбедности на раду и заштиту интереса заинтересованих страна. Циљ ове процедуре је да створи поуздану и ефективну основу за планирање и доношење одлука и проактивно управљање, да унапреди превенцију и идентификацију ризика и прилика за побољшање ефективности и ефикасности и да повећа поверења заинтересованих страна. Крајњи циљ управљања ризицима је смањење ризика на прихватљив ниво или њихова елиминација.

Друштво је извршило идентификацију и процену ризика за све пословне процесе и активности у Друштву, на начин да је утврдило појаву ризика, врсту ризика, узрок појаве ризика, озбиљност последица од појаве ризика, вероватноћу појаве ризика, оцену и ниво ризика, постојеће мере управљања ризиком и неопходност увођења додатних мера. Поред тога, Друштво је донело План поступања са значајним ризицима за 2019. годину, у коме је за сваки идентификовани ризик утврдило програм, мере, одлуке и неопходне активности, одговорну особу, рок за реализацију и датум следећег преиспитивања.

2.1.3. Контролне активности

Контролне активности представљају политике и процедуре које успоставља руководство у писаном облику, а које му помажу у спровођењу мера и предузимању одговарајућих радњи ради смањења могућих ризика који могу настати и угрозити предвиђене

циљеве у вези са извршењем донетог буџета и планираних активности, задатака и програма. Политиком се дефинише шта треба радити, док поступци служе за спровођење дефинисане политике. Контролним поступцима имплементирају се контролне политике путем специфичних и рутинских задатака којим се обухватају основне функције контролних активности које треба да буду одвојене и адекватно надгледане, а то су: сегрегација дужности; ауторизација, овлашћење и одобравање; систем дуплог потписа; адекватно документовање; правила за приступ средствима и информацијама; и интерна верификација и поуздано извештавање.

Контролне активности могу бити превентивне и корективне. Превентивне контроле представљају проактивне контроле које се одвијају истовремено са извршавањем трансакције и имају задатак да спрече настанак или деловање одређене неправилности, грешке или другог облика деформације. Корективне контроле представљају контроле које се одвијају накнадно, након завршетка пословне трансакције и имају задатак да открију и искажу деловање одређене неправилности, грешке или другог облика настале деформације - с циљем да се утврди и елиминишу њене негативне последице и да се њено деловање спречи у наредном периоду.

Интегрисани менаџмент систем у Друштву описан је у документу под називом Пословник интегрисаног менаџмент система, у коме је дефинисан предмет и подручје примене, целокупна документација која је утврђена ради обезбеђења ефективне примене горе наведених система и опис међусобних деловања свих процеса у систему. Пословник интегрисаног менаџмент система одобрава Генерални директор потписом на насловној страни, док је Представник руководства за интегрисани менаџмент систем одговоран за израду, измене, издавање, примену, праћење, побољшавање, ажурирање и ревизију истог у складу са захтевима референтних стандарда.

Да би омогућило остваривање и унапређење задатих циљева, Друштво је послове из делокруга своје делатности, односно пословања, уредило интерним општим и појединачним актима (правилницима, одлукама и упутствима), међу којима су: Правилник о унутрашњој организацији и систематизацији послова, Правилника о организацији и спровођењу пописа имовине и обавеза и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем, Акт о процени ризика, заштити лица имовине и пословања, као и многи други. Поред тога, Друштво је у оквиру интегрисаног менаџмент система израдило велики број писаних процедура и упутстава који описују пословне процесе у Друштву, односно из којих се види који су улази у процес, који су ресурси и методе потребне за реализацију процеса, који су учесници у процесу, који су излази из процеса и које су перформансе процеса на основу којих се оцењује ефективност процеса.

2.1.4. Информисање и комуникација

Рачуноводствени систем представља основну претпоставку за ефикасно функционисање система рачуноводственог информисања. Њега чине запослени, сви предвиђени поступци, технички уређаји и успостављене евиденције за стварање рачуноводствене информације, као и пренос информација до доносиоца одлука, корисника услуга и шире јавности. Све релевантне информације о битним интерним и екстерним догађајима и активностима, у финансијском и нефинансијском облику треба идентификовати, прикупити, обрадити и на одговарајући начин саопштити. Да би се то остварило успостављен је развијен информациони систем којим се обухватају опште контроле и контроле појединих рачунарских апликација, што подразумева успостављање одговарајућег рачуноводственог система путем кога се врши евидентирање трансакција, контролисање пословања, заштита имовине и припрема извештаја.

Друштво користи УПИС НЕТ (Управљачко Пословни Информациони Систем) и посебан Програм за праћење и обраду зарада (развијен и накнадно надограђиван у сопственој режији).

УПИС НЕТ је савремени софтверски пакет „ERP“ класе намењен управљању добрима пословног система. Креиран је од стране софтверске куће ИИБ доо, Београд, која је на основу закљученог уговора Друштву уступила лиценцу, успоставила информациони систем и преузела обавезу њиховог одржавања (Напомене 3.3.1. и 3.4.11). УПИС НЕТ је направљен на SQL платформи, програми и процедуре рађене су објектном „FOX“ и „C++“ програму, а извештаји у „Crystal reports“-у. Пакет ради кроз модуле и они носе називе проблематике која се обрађује и то: Унутрашња и спољна трговина, Развој (унос технологије и праћење линија машина), Производња (од радног налога до предајнице у магацин), Складиштење (магацинско пословање, праћење залиха и лагер листе), Инвентар (од ситног инвентара до основних средстава), Финансије, Књиговодство, Рачуноводство и Кадровска евиденција.

Програм за праћење и обраду зарада је прављен у Коболском програму и заснован је на фајловском приступу. План Друштва је да се у будућем периоду и зараде укључе у УПИС НЕТ, чиме би се добио заокружен процес пословања у једном интегрисаном информационом систему.

2.1.5. Праћење и процена система

Праћење и процена система подразумева континуирани процес надгледања финансијског управљања и контроле његове адекватности, функционалности, као и одговарајуће дизајнирање, са циљем побољшања његове ефикасности. Праћење и процена система се изводи на неколико начина: текућим увидом, самопроцењивањем и интерном ревизијом.

Интерна ревизија

Одредбама члана 82 Закона о буџетском систему и Правилником о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање интерне ревизије у јавном сектору⁷ прописана је обавеза успостављање интерне ревизије и обезбеђења услова за адекватно функционисање интерне ревизије код корисника јавних средстава.

Друштво није успоставило интерну ревизију у складу са одредбама Закона о буџетском систему и Правилника о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање и извештавање интерне ревизије у јавном сектору

3. ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЕШТАЈ

3.1. Основ за састављање и приказивање финансијских извештаја

Вођење пословних књига, признавање и процењивање имовине и обавеза, прихода и расхода, састављање, приказивање, достављање и обелодањивање финансијских извештаја, правна лица и предузетници у Републици Србији су у обавези да врше у складу са Законом о рачуноводству⁸ који прописује Међународне стандарде финансијског извештавања (МСФИ) као основу за признавање, вредновање, презентацију и обелодањивање позиција у финансијским извештајима. Међународни стандарди финансијског извештавања у смислу наведеног закона су: Оквир за припремање и приказивање финансијских извештаја

⁷ „Службени гласник РС“, број 99/2011.

⁸ „Службени гласник РС“, број 62/13.

(Концептуални оквир за финансијско извештавање), Међународни рачуноводствени стандарди (МРС), Међународни стандарди финансијског извештавања (МСФИ) и Међународни стандарди финансијског извештавања за мала и средња правна лица (МСФИ за МСП) и са њима повезана тумачења, накнадне измене тих стандарда и са њима повезана тумачења, чији је превод утврдило и објавило министарство надлежно за послове финансија.

Приложени финансијски извештаји Друштва су приказани у формату прописаним Правилником о садржини и форми образаца финансијских извештаја за привредна друштва, задруге и предузетнике⁹. Редован годишњи финансијски извештај, према прописима о рачуноводству Републике Србије чине Биланс стања, Биланс успеха, Извештај о осталом резултату, Извештај о променама на капиталу, Извештај о токовима готовине и Напомене уз финансијске извештаје. За састављање и презентацију финансијских извештаја Друштво примењује Међународне стандарди финансијског извештавања (МСФИ) и Међународне рачуноводствене стандарде (МРС).

Финансијски извештаји Друштва су исказани у хиљадама динара (РСД). Динар представља званичну извештајну валуту у Републици Србији.

Финансијски извештаји Друштва састављени су у складу са начелом историјског трошка, осим ако није другачије наведено у рачуноводственим политикама које су наведене у даљем тексту.

Финансијски извештаји Друштва састављени су у складу са начелом наставка пословања, који претпоставља да ће Друштво наставити са пословањем у догледној будућности.

Упоредне податке чине финансијски извештаји Друштва за 2017. годину који нису били предмет ревизије од стране Државне ревизорске институције.

Годишњи финансијски извештаји и Годишњи извештај о пословању Друштва за 2018. годину усвојени су од стране Скупштине, Одлуком број 90 од 19. јуна 2019. године. Дана 1. јула 2018. године усвојени финансијски извештаји достављени су Агенцији за привредне регистре – Регистру финансијских извештаја ради јавног објављивања, када су исти и уписани у Регистар финансијских извештаја и јавно објављени на интернет страници Агенције за привредне регистре.

3.2. Рачуноводствене политике и рачуноводствене процене

Рачуноводствене политике су специфични принципи, основе, конвенције, правила и праксе примењене при састављању и презентацији финансијских извештаја, а односе се на признавање, мерење и процењивање имовине, обавеза, прихода и расхода Друштва у складу са рачуноводственим и пореским прописима важећим у Републици Србији. Избор рачуноводствених политика извршен је уз поштовање општих рачуноводствених начела, принципа и правила вредновања који су прописани Међународним стандардима финансијског извештавања (МСФИ).

Рачуноводствене политике Друштва утврђене су Правилником о рачуноводству и рачуноводственим политикама број 43-2018, који је донео Надзорни одбор Друштва на седници одржаној дана 8. септембра 2018. године, са применом од 1. јануара 2018. године.

У наставку извештаја даје се преглед усвојених рачуноводствених политика Друштва.

⁹ „Службени гласник РС”, бр. 95/14 и 144/14.

Нематеријална имовина

Нематеријална улагања су средства која се могу идентификовати као немонетарна и без физичког обележја. Као нематеријална улагања признају се и подлежу амортизацији нематеријална улагања која испуњавају услове прописане МРС 38 – Нематеријална улагања, имају корисни век трајања дужи од годину дана и појединачна набавна цена у време набавке улагања је већа од просечне бруто зараде по запосленом у Републици, према последњем објављеном податку републичког органа надлежног за послове статистике. Уколико нематеријално улагање не испуњава наведене услове признаје се на терет расхода периода у коме је настало.

Почетно мерење нематеријалних улагања врши се по набавној вредности или цени коштања.

Накнадно мерење након почетног признавања нематеријалних улагања врши се по трошковном моделу из МРС 38 – Нематеријална улагања, односно по набавној вредности или цени коштања, умањеној за исправке вредности по основу кумулиране амортизације и обезвређења.

Амортизација нематеријалних улагања која подлежу амортизацији врши се применом пропорционалног метода у року од пет година, осим улагања чије је време утврђено уговором, када се отписивање врши у роковима који проистичу из уговора. За нематеријална улагања са неограниченим веком трајања не обрачунава се амортизација. Обрачун амортизације нематеријалних улагања врши се од почетка наредног месеца у односу на месец када је нематеријално улагање стављено у употребу. Основицу за обрачун амортизације нематеријалних улагања чини набавна вредност, односно цена коштања.

Нематеријална улагања која су, према МСФИ 5 – Стална средства намењена продаји и пословања која престају класификована као средства намењена продаји, на дан биланса исказују се као обртна средства и процењују се по нижој вредности између књиговодствене и фер (поштене) вредности умањене за трошкове продаје.

Некретнине, постројења и опрема

Као некретнине, постројења и опрема признају се и подлежу амортизацији материјална средства која испуњавају услове за признавање прописане МРС 16 – Некретнине, постројења и опрема, чији је корисни век трајања је дужи од годину дана и појединачна набавна цена у време набавке средства је већа од просечне бруто зараде по запосленом у Републици према последњем објављеном податку Републичког органа надлежног за послове статистике.

Почетно мерење некретнина, постројења и опреме који испуњавају услове за признавање као стално средство, врши се по набавној вредности или по цени коштања. У набавну вредност, односно цену коштања некретнине, постројења и опреме укључују се и трошкови камата који су настали по основу изградње или набавке тих средстава ако су испуњени услови за примену допуштеног алтернативног поступка из МРС 23 – Трошкови позајмљивања.

Некретнине, постројења и опрема амортизују се на систематској основи током корисног века употребе средстава. Амортизација се обрачунава пропорционалном методом током процењеног корисног века употребе средстава. Процењени корисни век употребе средстава по потреби се преиспитује иако су очекивања значајно различита од претходних процена и стопе амортизације се прилагођавају за текуће и будуће периоде. Обрачун амортизације некретнина, постројења и опреме врши се од почетка наредног месеца у односу на месец када је средство стављено у употребу. Основицу за амортизацију

некретнина, постројења и опреме чини набавна вредност или цена Приликом обрачуна амортизације некретнина, постројења и опреме користи се следећи век трајања и стопе амортизације:

Опис	Корисни век трајања (у годинама)	Стопа амортизације (у %)
Производне и административно-пословне зграде и објекти водоводне и канализационе мреже	50	2,0%
Монтажне зграде	55	1,8%
Трафостанице и остале инсталације	40	2,5%
Путеви од асфалта	25	4,0%
Инсталације централног грејања и инсталације електричне и топлотне енергије	22	4,5%
Опрема водовода и канализације, топлотне енергије, ливнице, ковачнице и опрема за грубу обраду материјала	13	7,5%
Алатне машине	6	16,5%
Опрема за рад у лабораторији и мерни уређаји	6	18,0%
Опрема за заваривање, фарбање и лакирање склопова	5	20,0%
Опрема за испитивање склопова	5	20,0%
Опрема за информисање	8	13,0%
Опрема за уређење круга и чишћење пословног простора	7	15,0%
Канцеларијска опрема	9	11,0%
Писаће и рачунске машине и опрема за фотокопирање	9	11,0%
Телевизори и телефонски уређаји	8	12,0%
Фрижидери, клима уређаји и пећи	7	14,0%
Компјутерска опрема	5	20,0%
Транспортна средства	5	20,0%
Алати	5	20,0%
Остала опрема	10	10,0%

Накнадни издатак који се односи на некретнину, постројење и опрему након његове набавке или завршетка, увећава вредност средства ако испуњава услове да се призна као стално средство, тј. ако је век трајања дужи од годину дана и ако је вредност накнадног издатка виша од просечне бруто зараде по запосленом у Републици, према последњем објављеном податку републичког органа надлежног за послове статистике. Накнадни издатак који не задовољава претходне услове исказује се као трошак пословања у периоду у којем је настао. Такође, ако је накнадни издатак настао претежно по основу рада, потрошног материјала и ситнијих резервних делова тај издатак се исказује као текући трошак одржавања.

Ако је век трајања уграђеног дела, признатог као накнадни издатак, различит од века трајања средства у које је уграђен, онда се тај део води као посебно средство и амортизује у току корисног века трајања.

Одстрањен део се расходује по процењеној вредности ако није могуће утврдити његову књиговодствену вредност.

Некретнине постројења и опрема који су према МСФИ 5 – Стална средства намењена продаји и пословања која престају класификовани као средства намењена продаји на дан

биланса исказују се као обртна средства и процењују се по нижој вредности између књиговодствене и фер (поштене) вредности умањене за трошкове продаје.

Улагања на туђим основним средствима ради обављања делатности признају се и исказују се на посебном рачуну као основна средства под условом да су испуњени одговарајући услови. Амортизација улагања на туђим основним средствима врши се на основу процењеног века коришћења који је утврђен уговором са власником тих средстава.

Као стално средство признају се и подлежу амортизацији средства алата и ситног инвентара, чији је корисни век трајања дужи од годину дана и појединачна набавна цена у време набавке средства је већа од просечне бруто зараде по запосленом у Републици према последњем објављеном податку Републичког органа надлежног за послове статистике.

Као стално средство признају резервни делови, чији је корисни век трајања дужи од годину дана и појединачна набавна цена у време набавке већа од просечне бруто зараде по запосленом у Републици према последњем објављеном податку Републичког органа надлежног за послове статистике. Такви резервни делови, по уградњи, увећавају књиговодствену вредност средства у које су уграђени.

Дугорочни финансијски пласмани

У оквиру дугорочних финансијских пласмана исказују се учешћа у капиталу зависних правних лица, учешћа у капиталу повезаних правних лица и учешћа у капиталу других правних лица и дугорочне хартије од вредности расположиве за продају. Такође, у оквиру дугорочних финансијских пласмана исказују се дугорочни кредити и зајмови зависним, повезаним и другим правним лицима, дугорочни кредити у земљи и иностранству, хартије од вредности које се држе до доспећа и остали дугорочни пласмани.

Наведени пласмани представљају финансијска средства која се приликом почетног признавања мере по њиховој набавној вредности која представља поштену вредност надокнаде која је дата за њих. Трансакциони трошкови укључују се у почетно мерење свих финансијских средстава.

У посебним финансијским извештајима матичног предузећа, улагања у зависна предузећа која се обухватају у консолидованим финансијским извештајима, као и она која су искључена из консолидованих финансијских извештаја исказују се по методу набавне вредности или у складу са МРС 39 – Финансијски инструменти: признавање и одмеравање.

Учешћа у капиталу придружених правних лица над чијим пословањем постоји значајан утицај (учешће у акцијама са правом гласа од 20% до 50%) и други услови дефинисани МРС 28 Рачуноводствено обухватање улагања у придружена предузећа мере се према методу набавне вредности или у складу са МРС 39 – Финансијски инструменти: признавање и одмеравање.

Хартије од вредности намењени продаји исказују се по фер (поштеној) вредности на дан састављања финансијских извештаја.

Хартије од вредности које се држе до доспећа исказују се по амортизованом трошку применом методе ефективне каматне стопе.

Залихе

Залихе су средства која се држе за продају у уобичајеном току пословања, која су у процесу производње а намењене су за продају или она која су у облику материјала или помоћних средстава која се троше у процесу производње или приликом пружања услуга.

Залихе обухватају:

- 1) основни и помоћни материјал који ће бити искоришћени у процесу производње;
- 2) недовршене производе чија је производња у току;
- 3) готове производе које је произвело Друштво и
- 4) робу која је набављена и држи се ради препродаје, укључујући некретнине (земљиште, грађевинске објекте и остале некретнине) прибављене ради даље продаје.

Залихе материјала, недовршене производње, готових производа и робе, изузев залиха пољопривредних производа, рачуноводствено се обухватају у складу са МРС 2 – Залихе.

Залихе материјала које се набављају од добављача мере се по набавној вредности или по нето продајној вредности, ако је нижа. Залихе материјала који је произведен као сопствени учинак предузећа мере се по цени коштања или по нето продајној вредности ако је нижа. Набавну вредност или цену коштања залиха чине сви трошкови набавке, трошкови производње (конверзије) и други трошкови настали довођењем залиха на њихово садашње место и стање. Трошкови набавке материјала обухватају набавну цену, увозне дажбине и друге порезе (осим оних које Друштво може накнадно да поврати од пореских власти као што је ПДВ који се може одбити као претходни порез), трошкове превоза, манипулативне трошкове и друге трошкове који се могу директно приписати набавци материјала. Попуст, рабати и друге сличне ставке одузимају се при утврђивању трошкова набавке. Када се материјал производи као производ сопствене производње и даље користи у наредној фази процеса производње, његова процена врши се у висини трошкова производње тих залиха, а највише до нето продајне вредности тих залиха. Материјал се отписује испод трошкова набавке, односно цене коштања и утврђује губитак због обезвређења ако се очекује да ће готови производи у које ће бити уграђен материјал бити продати по нето продајној цени нижој од цене коштања (трошкова производње) готових производа. Као апроксимација за нето продајну вредност готових производа у које ће бити уграђен односни материјал, за сврхе утврђивања губитака због обезвређења, користи се трошак замене материјала, односно набавна цена или цена коштања тог или сличног материјала на дан утврђивања обезвређења. Процену нето продајне вредности залиха материјала врши посебна комисија коју образује директор предузећа.

Обрачун излаза (утрошка) залиха материјала, врши се по методи просечне пондерисане цене. Утврђивање пондерисане просечне цене врши се после сваког новог улаза материјала. Ако се залихе материјала воде по планским набавним ценама, обрачун одступања у ценама врши се тако да вредност излаза материјала и вредност материјала на залихама буде исказана по методи просечне пондерисане цене.

Залихе недовршене производње мере се по цени коштања или по нето продајној вредности, ако је нижа. Цена коштања, односно трошкови производње (конверзије) залиха обухватају трошкове који су директно повезани са јединицама производа, као што је директна радна снага. Они, такође, обухватају систематско додељивање фиксних и промењивих режијских трошкова који настају приликом утрошка материјала за производњу готових производа. Фиксни режијски трошкови су они индиректни трошкови производње који су релативно константни, без обзира на обим производње, као што су амортизација и одржавање фабричких зграда и опреме, као и трошкови руковођења и управљања фабриком. Промењиви режијски трошкови су они индиректни трошкови производње који се мењају, директно или скоро директно, сразмерно промени обима производње, као што су индиректни материјал и индиректна радна снага. Додељивање фиксних режијских трошкова трошковима производње заснива се на уобичајеном капацитету производних објеката. Уобичајени капацитет је

производња за коју се очекује да ће у просеку бити остварена током више периода или сезона у нормалним околностима, узимајући при том у обзир губитак капацитета услед планираног одржавања. Стварни ниво производње може да се користи, ако је приближан уобичајеном капацитету. Износ фиксних режијских трошкова који се додељују свакој јединици производње не може да се последично повећа због ниске производње или неискоришћености постројења. Недодељени режијски трошкови признају се као расход у периоду у којем су настали. У периодима неуобичајено велике производње, износ фиксних режијских трошкова који је додељен свакој јединици производа смањује се тако да се залихе не мере изнад цене коштања. Промењиви режијски трошкови додељују се свакој јединици производа на основу стварне употребе производних капацитета. Резултат производног процеса може да буде више производа који се производе истовремено. То је случај, на пример, када се производе заједнички производи или када постоје производ и нуспроизвод. Кад трошкови производње сваког производа не могу посебно да се одреде, тада се додељују производима на разумној и доследној основи. На пример, додељивање може да буде засновано на релативној продајној вредности сваког производа, у фази производног процеса када се производи могу одвојено идентификовати или по окончању производње. Већина нуспроизвода је по својој природи безначајна. Када је то случај, они се углавном мере по нето продајној вредности и та вредност се одузима од цене коштања главног производа. Као резултат овога, исказани износ главног производа не разликује се значајно од његове цене коштања. Други трошкови укључују се у цену коштања залиха само у мери у којој су настали приликом довођења залиха на њихово садашње место и у садашње стање. На пример, у цену коштања залиха могу се укључити и непроизводни режијски трошкови или трошкови пројектовања производа за посебне купце. У одређеним околностима, трошкови позајмљивања се укључују у цену коштања залиха. Те околности су утврђене допуштеним алтернативним поступком из МРС 23 – Трошкови позајмљивања. Цена коштања залиха ставки које обично нису међусобно замењиве или услуга које су произведене и раздвојене на посебне пројекте утврђује се путем јасне идентификације сваког појединачног трошка. Јасна идентификација трошка значи да су специфични трошкови додељени идентификованим ставкама залиха. То је одговарајући поступак за ставке који су раздвојене на специфичне пројекте, без обзира на то да ли су купљене или произведене. Међутим, јасна идентификација трошкова није одговарајући поступак када постоји велики број ставки залиха, које су обично међусобно замењиве. У таквим околностима, за утврђивање ефеката на нето добитак или губитак периода могла би да се користи метода одабира оних ставки које остају у залихама.

Полупроизводи и готови производи се примају у складиште по планским ценама, а на крају обрачунског периода вредности залиха се преко одступања своде на цену коштања.

Нето продајна вредност залиха недовршене производње представља процењену продајну вредност готових производа, умањену за процењене трошкове довршавања и процењене трошкове продаје. Нето продајна вредност залиха готових производа представља процењену продајну вредност умањену за процењене трошкове продаје. Процењени трошкови продаје залиха недовршене производње и готових производа, за потребе свођења ових залиха на нето продајну вредност, утврђују се на бази искуственог вишегодишњег учешћа ових трошкова у приходима од продаје. Процењени трошкови довршавања, за потребе свођења залиха недовршене производње на нето продајну вредност, утврђују се на бази претпостављеног степена завршености и обрачунате цене коштања залиха недовршене производње. Отписивање залиха недовршене производње, односно готовинских производа врши се за сваки производ посебно. Процену нето продајне вредности залиха недовршене производње и готових производа врши посебна комисија коју образује директор предузећа.

Краткорочна потраживања и пласмани

Краткорочна потраживања обухватају потраживања од купаца повезаних (матичног, зависних и придружених) и осталих правних и физичких лица у земљи и иностранству по основу продаје производа, робе и услуга.

Краткорочни пласмани обухватају кредите, хартије од вредности и остале краткорочне пласмане са роком доспећа, односно продаје до годину дана од дана биланса.

Краткорочна потраживања од купаца мере се по вредности из оригиналне фактуре. Ако се вредност у фактури исказује у страниој валути, врши се прерачунавање у извештајну валуту по курсу важећем на дан трансакције. Промене девизног курса од датума трансакције до датума наплате потраживања исказују се као курсне разлике у корист прихода или на терет расхода. Потраживања исказана у страниој валути на дан биланса прерачунавају се према важећем курсу, а курсне разлике признају се као приход или расход периода. На терет расхода периода признаје се исправка вредности потраживања од купаца ако је од рока за њихову наплату прошло најмање 360 дана. Одлуку о индиректном отпису, односно исправци вредности потраживања од купаца преко рачуна исправке вредности на предлог Комисије за попис потраживања и краткорочних пласмана доноси Надзорни одбор Друштва. Директан отпис потраживања од купаца на терет расхода периода се врши уколико је ненаплативост извесна и документована – Друштво није успело судским путем да изврши њихову наплату и потраживање је претходно било укључено у приходе Друштва. Одлуку о директном отпису потраживања од купаца на предлог Комисије за попис потраживања и краткорочних пласмана доноси Надзорни одбор Друштва.

Краткорочни финансијски пласмани и хартије од вредности којима се тргује исказују се по амортизованој вредности, не узимајући у обзир намеру Друштва да их држи до доспећа. Хартије од вредности којима се тргује, односно које су купљене ради даље продаје исказују се по фер (тржишној) вредности. Ефекти промене фер (тржишне) вредности обухватају се као расходи и приходи периода.

Обавезе

Обавезама сматрају се дугорочне обавезе (обавезе према повезаним правним лицима и правним лицима са узајамним учешћем, дугорочни кредити, обавезе по дугорочним хартијама од вредности и остале дугорочне обавезе), краткорочне финансијске обавезе (обавезе према повезаним правним лицима и правним лицима са узајамним учешћем, краткорочни кредити и остале краткорочне финансијске обавезе), краткорочне обавезе из пословања (добављачи и остале обавезе из пословања) и остале краткорочне обавезе.

Обавеза је свака обавеза која представља уговорну обавезу предаје готовине или другог финансијског средства другом предузећу или уговорену обавезу размене финансијских инструмената са другим предузећем под потенцијално неповољним условима.

Дугорочним обавезама сматрају се обавезе које доспевају за плаћање у периоду дужем од годину дана од дана састављања финансијских извештаја.

Део дугорочних обавеза који доспева за плаћање у периоду краћем од годину дана од дана састављања финансијских извештаја исказују се као краткорочне обавезе.

Краткорочним обавезама сматрају се обавезе које доспевају у року од годину дана од дана састављања финансијских извештаја.

Приликом почетног признавања Друштво мери финансијску обавезу по њеној набавној вредности која представља поштену вредност надокнаде која је примљена за њу. Трансакциони трошкови се укључују у почетно мерење свих финансијских обавеза.

Након почетног признавања, Друштво мери све финансијске обавезе по амортизованој вредности, осим обавезе које држи ради трговања и деривата који представљају обавезе које мери по поштеној вредности.

Обавезе у страниј валути, као и обавезе са валутном клаузулом, процењују се на дан састављања финансијских извештаја по средњем курсу стране валуте на дан састављања финансијских извештаја. Разлике које се том приликом обрачунају обухватају се као расходи и приходи периода.

Смањење обавеза по основу закона, ванпарничног поравнања и сл. врши се директним отписивањем.

Дугорочна резервисања

Дугорочно резервисање се признаје када: а) предузеће има обавезу (правну или стварну) која је настала као резултат прошлог догађаја, б) је вероватно да ће одлив ресурса који садрже економске користи бити потребан за измирење обавеза, и ц) износ обавезе може поуздано да се процени. Уколико ови услови нису испуњени резервисање се не признаје.

Дугорочна резервисања обухватају резервисања за трошкове у гарантном року, резервисања за трошкове обнављања природних богатстава, резервисања за задржане кауције и депозите, резервисања за трошкове реструктурирања предузећа резервисања за пензије, и остала дугорочна резервисања за покриће обавеза (правних или стварних), насталих као резултат прошлих догађаја, за које је вероватно да ће изазвати одлив ресурса који садрже економске користи, ради њиховог измиривања и које се могу поуздано проценити (на пример спорови у току), као и резервисања за издате гаранције и друга јемства.

Дугорочна резервисања за трошкове и ризике прате се по врстама, а њихово смањење, односно укидање врши се у корист прихода.

Мерење резервисања врши се у износу који је признат као резервисање и он представља најбољу процену издатка који је потребан за измирење садашње обавезе на дан биланса стања. Резервисања се испитују на дан сваког биланса стања и коригују тако да одражавају најбољу садашњу процену. Ако више није вероватно да ће одлив ресурса који представљају економске користи бити потребан за измирење обавезе, резервисање се укида. Тамо где је учинак временске вредности новца значајан, износ резервисања представља садашњу вредност издатака за које се очекује да ће бити потребни за измирење обавезе. Због временске вредности новца, резервисања у вези са одливима готовине који настају одмах после дана биланса стања штетнија су од оних где одливи готовине у истом износу настају касније. Резервисања се, дакле, дисконтују, тамо где је учинак значајан. Дисконтна стопа је стопа пре опорезивања која одражава текуће тржишне процене временске вредности новца и ризика специфичних за обавезу. Дисконтна стопа не одражава ризике за које су процене будућих токова готовине кориговане.

Приходи и расходи

Приходи обухватају приходе од уобичајених активности предузећа и добитке.

Приходи од уобичајених активности су приходи од продаје робе, производа и услуга, приходи од активирања учинака, приходи од субвенција, дотација, регреса, компензација и повраћаја дажбина по основу продаје робе, производа и услуга, приходи од доприноса и чланарина и други приходи који су обрачунати у књиговодственој исправи, независно од времена наплате.

Добици представљају друге ставке које задовољавају дефиницију прихода и могу, али не морају да проистекну из уобичајених активности предузећа. Добити представљају

повећања економских користи и као такви по природи нису различити од прихода. Добити укључују добитке проистекле из продаје дугорочних средстава, нереализоване добитке; на пример, оне што проистичу из ревалоризације утрживих вредносних папира и оне што резултирају из пораста исказане вредности дугорочних средстава. Добити се приказују на нето основи, након умањења за одговарајуће расходе.

Расходи обухватају трошкове који проистичу из уобичајених активности предузећа и губитке.

Трошкови који проистичу из уобичајених активности предузећа укључују расходе директног материјала и робе и друге пословне расходе (трошкови осталог материјала, производне услуге, резервисања, амортизација, нематеријални трошкови, порези и доприноси правног лица независни од резултата, бруто зараде и остали лични расходи), независно од момента плаћања.

Губити представљају друге ставке које задовољавају дефиницију расхода и могу, али не морају, да проистекну из уобичајених активности предузећа. Губити представљају смањења економских користи и као такви нису по својој природи различити од других расхода. Губити укључују, на пример, оне који су последица катастрофа, као што су пожар и поплава, али и оне који су произашли из продаје дугорочних средстава. Дефиниција расхода, такође, укључује нереализоване губитке, на пример, оне произашле из ефеката пораста курсева стране валуте у вези са задуживањима предузећа у тој валути. Када се губити признају у билансу успеха, приказују се посебно, због тога што је сазнање о њима корисно при доношењу економских одлука. Губити се обично приказују на нето основи, након умањења за одговарајуће приходе.

Камата и други трошкови позајмљивања

Камата и остали трошкови позајмљивања предузећа обухватају се по основном поступку у складу са МРС 23 – Трошкови позајмљивања, односно на терет расхода периода у коме су настали, осим у мери у којој се капитализују када се обухватају по допуштеном алтернативном поступку.

Капитализација камате и других трошкова позајмљивања у складу са допуштеним алтернативним поступком из МРС 23 – Трошкови позајмљивања врши се када се камата и други трошкови позајмљивања непосредно могу приписати стицању, изградњи или изради средства које се оспособљава за употребу, када је вероватно да ће ти трошкови донети предузећу будуће економске користи и када могу да се поуздано измере. Уколико сви наведени услови за капитализацију камате нису испуњени камата и трошкови позајмљивања признају се као расход периода у коме су настали.

Накнадно установљене грешке

Исправка накнадно установљених материјално значајних грешака врши се преко рачуна нераспоређене добити из ранијих година, односно нераспоређеног губитка ранијих година на начин утврђен МРС 8 – Рачуноводствене политике, промене рачуноводствених процена и грешке.

Материјално значајном грешком сматра се грешка која је у појединачном износу или у кумулативном износу са осталим грешкама већа од 2% од укупних прихода. Накнадно установљене грешке које нису материјално значајне исправљају се на терет расхода, односно у корист прихода периода у коме су идентификоване.

3.3.Биланс стања

На основу Закона о рачуноводству, Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем¹⁰ и Правилника о рачуноводству и рачуноводственим политикама, Генерални директор Друштва донео је Одлуку о годишњем попису имовине и обавеза за 2018. годину, број 528 од 15. октобра 2018. године. На основу ове одлуке, Генерални директор Друштва донео је Решење о формирању централне пописне комисије број 553 од 18. октобра 2018. године, као и појединачна решења о формирању сваке од комисија за попис образованих горе поменутом одлуком.

По извршеном попису, Централна пописна комисија, на основу пописа који је извршен од стране свих пописних комисија, сачинила је Извештај о попису имовине са стањем на дан 31. децембар 2018. године, број 3/1-2019 од 26. фебруара 2019. године, који је усвојен од стране Надзорног одбора Друштва Одлуком број 3-2019 од 26. фебруара 2019. године.

3.3.1. Нематеријална имовина

Табела број 1: Структура и преглед промена на нематеријалној имовини -у хиљадама динара-

Назив	Софтвер и остала права	Укупно
Набавна вредност		
Стање на дан 1. јануар 2018. године	3.560	3.560
Стање на дан 31. децембар 2018. године	3.560	3.560
Исправка вредности		
Стање на дан 1. јануар 2018. године	445	445
Амортизација (Напомене 3.2. и 3.4.9)	356	356
Стање на дан 31. децембар 2018. године	801	801
Садашња вредност		
На дан 31. децембар 2018. године	2.759	2.759
На дан 31. децембар 2017. године	3.115	3.115

Нематеријална имовина исказана у износу од 2.759 хиљада динара односи се на информациони систем успостављен децембра 2015. године од стране софтверске куће која је истовремено и произвођач и давалац подршке у даљем раду (Напомене 2.1.4 и 3.4.11).

3.3.2. Некретнине, постројења и опрема

Табела број 2: Структура некретнина, постројења и опрема -у хиљадама динара-

Назив	2018. година	2017. година
Земљиште	159.449	459.449
Грађевински објекти	945.236	957.506
Постројења и опрема	552.791	305.112
Некретнине, постројења и опрема у припреми	42.153	25.967
Аванси за некретнине, постројења и опрему	23.306	210.438
Укупно	1.722.935	1.658.472

¹⁰ „Службени гласник РС“, бр. 18/13 и 137/14.

Табела број 3: Преглед промена на некретнинама, постројењима и опреми

-у хиљадама динара-

Опис	Земљиште	Грађевински објекти	Постројења и опрема	Некретнине, постројења и опрема у припреми	Аванси за некретнине, постројења и опрему	Укупно
Набавна вредност						
Стање 1. јануара 2018. године	159.449	1.040.030	466570	25.967	210.438	1.902.454
Нове набавке (накнадна улагања)	-	8.452	328.166	37.687	74.703	449.008
Активирање	-	-	21.501	(21.501)	-	-
Затварање аванса	-	-	-	-	(261.835)	(261.835)
Расходовање	-	-	(7.015)	-	-	(7.015)
Продаја	-	-	(3.659)	-	-	(3.659)
Стање 31. децембра 2018. године	159.449	1.048.482	805.563	42.153	23.306	2.078.953
Исправка вредности						
Стање 1. јануара 2018. године	-	82.524	161.458	-	-	243.892
Амортизација (Напомене 3.2. и 3.4.9)	-	20.722	99.180	-	-	119.902
Расходовање	-	-	(5.767)	-	-	(5.767)
Продаја	-	-	(2.099)	-	-	(2.099)
Стање 31. децембра 2018. године	-	103.246	252.772	-	-	356.018
Садашња вредност						
На дан 31. децембар 2018. године	159.449	945.236	552.791	42.153	23.306	1.722.935
На дан 31. децембар 2017. године	159.449	957.506	305.112	25.967	210.438	1.658.472

3.3.2.1. Земљиште

Табела број 4: Структура земљишта

-у хиљадама динара-

Назив	2018. година	2017. година
Грађевинско земљиште	159.449	159.449
Укупно	159.449	159.449

Табела број 5: Структура земљишта по катастарским општинама

-у хиљадама динара-

Катастарска општина	Лист непокретности	Врста права на земљишту	Површина земљишта	Вредност земљишта
Трстеник	3831	право својине	7ха 54а 28м ²	82.972
Врњачка Бања	1832		3ха 26а 22м ²	76.477
	6879		27а 25м ²	
Укупно			11ха 7а 75м²	159.449

3.3.2.2. Грађевински објекти

Табела број 6: Структура грађевинских објеката

-у хиљадама динара-

Назив	2018. година	2017. година
Производне и административне зграде	883.281	895.517
Монтажне зграде	59.208	59.159
Трафостанице и остале инсталације	2.675	2.751
Остали објекти – хотелске собе	72	79
Укупно	945.327	957.506

Повећање вредности грађевинских објеката у 2018. години односи се на извршена накнадна улагања на постојећим грађевинским објектима, односно на изведене следеће радове:

- електроинсталациони и други радови на „Хали са Анексом“ у износу од 7.165 хиљада динара,
- грађевински радови на „Магацину сировина“ у износу од 902 хиљаде динара,
- грађевински радови на „Портирници“ у износу од 306 хиљада динара,
- грађевинско-молерски радови на „Хали Ваздухопловства“ у износу од 65 хиљада динара и
- радови на санацији дела крова на хали у Врњачкој Бањи у износу од 14 хиљаде динара.

Дана 11. јануара 2016. године, ради обезбеђења новчаног потраживања по основу неизмирених доспелих обавеза по основу јавних прихода са стањем на дан 5. јануар 2016. године у укупном износу од 142.055 хиљада динара, успостављена је извршна вансудска хипотека у корист Министарства финансија, Пореска управа – Филијала Трстеник на непокретности „Зграда за металопрерађивачку индустрију број 1“, укупне површине 6.864м², изграђеној на катастарској парцела број 65/2 и уписаној у лист непокретности број 1832 КО Врњачка Бања. Уписана хипотека важи и на дан 31. децембар 2018. године.

3.3.2.3. Постројења и опрема

Табела број 7: Структура опреме

-у хиљадама динара-

Назив	2018. година	2017. година
Алатне машине и мерни уређаји	447.251	261.937
Хидраулична и термоопрема за обављање делатности	60.917	28.040
Остала опрема за обављање делатности	30.432	7.752

Назив	2018. година	2017. година
Канцеларијска опрема	2.342	2.222
Компјутерска опрема	3.930	2.081
Транспортна средства	6.930	2.058
Спољна расвета и остале инсталације	989	1.022
Укупно	552.791	305.112

Повећање вредности опреме у 2018. години односи се на набавку нове опреме и активирање раније започетих инвестиција у опрему, у која највећим делом спадају:

- машина за дубинско бушење метала у износу од 65.738 хиљада динара,
- три ЦНЦ струга у укупном износу од 54.767 хиљада динара,
- ЦНЦ машина за обраду метала бушењем и глодањем у износу од 49.580 хиљада динара,
- два вертикална обрадна центра у укупном износу од 47.907 хиљада динара,
- хоризонтални ЦНЦ струг за обраду метала у износу од 20.815 хиљада динара,
- машина за обраду воденим млазом у износу од 17.206 хиљада динара,
- крански систем машине у износу од 16.224 хиљаде динара и
- брусилица за равно брушење у износу од 16.014 хиљаде динара,
- машина за пескарење у износу од 8.858 хиљада динара.

Смањење вредности опреме у 2018. години обухвата:

- 1) расхоровање опреме, које је извршено у складу са Одлукама Надзорног одбора о расхоровању основних средстава број 62 од 9. новембра 2018. године и број 74 од 28. децембра 2018. године, као и у складу са одлуком Надзорног одбора којом је усвојен Извештај о попису имовине са стањем на дан 31. децембар 2018. године. Расхоровањем наведене опреме Друштво је остварило губитке по основу расхоровања опреме у висини садашње вредности расхороване опреме, односно у износу од 1.248 хиљада динара (Напомена 3.4.16).
- 2) продају опреме, која се односи на уступање путничког возила марке ŠKODA у складу са Одлуком Надзорног одбора о набавци основног средства – путничког моторног возила по принципу „старо за ново“ број 17 од 17. маја 2018. године, као и на продају прецизне брусилице за округло брушење у складу са Одлуком Надзорног одбора о давању сагласности за продају основног средства број 44 од 10. новембра 2017. године. Продајом наведене опреме Друштво је остварило добитке од продаје опреме у износу од 1.866 хиљада динара (Напомена 3.4.15).

3.3.2.4. Некретнине, постројења и опрема у припреми

Табела број 8: Структура некретнина, постројења и опреме у припреми – у хиљадама динара-

Назив	2018. година	2017. година
Грађевински објекти у припреми	39.614	1.927
Постројења и опрема у припреми	2.539	24.040
Укупно	42.153	25.967

Грађевински објекти у припреми односе се на инвестициона улагања извршена на санацији „Хале I“, у која највећим делом спадају:

- радови на уградњи индустријског пода у износу од 15.560 хиљада динара,
- постављање и набавка расвете у износу од 4.360 хиљада динара,
- реконструкција хидрантне и санитарне мреже у износу од 4.037 хиљада динара,
- извођење радова на електричним инсталацијама у износу од 3.887 хиљада динара,
- изградња темеља за машине у износу од 3.101 хиљаде динара,

- реконструкција вентилационог система у износу од 1.831 хиљаде динара,
- вршења стручног надзора и израда пројектно-техничке документације у укупном износу од 1.345 хиљада динара,
- радови на вентилационим цевима (чишћење, прање и фарбање) у износу од 921 хиљаде динара,
- накнада трошкова прикључења на гасоводни систем у износу од 884 хиљаде динара и
- молерско-фарбарски радови у износу од 826 хиљада динара.

Постројења и опрема у припреми у целости се односе се на инвестиционо улагање у машину за резање гасом.

3.3.2.5. Аванси за некретнине, постројења и опрему

Табела број 9: Структура аванса за некретнине, постројења и опрему -у хиљадама динара-

Назив	2018. година	2017. година
Аванси за некретнине, постројења и опрему дати добављачима у земљи	23.306	62.574
Аванси за некретнине, постројења и опрему дати добављачима у иностранству	-	147.864
Укупно	23.306	210.438

Табела број 10: Аванси за некретнине, постројења и опрему у земљи -у хиљадама динара-

Назив	2018. година
ЗИК инжењеринг доо, Београд	9.357
ЈКГ НЕТ, пр Љубиша Јовановић, Крагујевац	4.242
Когаст доо, Београд	4.207
Нели Виљушкарџи Груп доо, Београд	2.179
Остали добављачи у земљи	3.321
Укупно	23.306

Друштво је, у складу са одредбама члана 18 став 1 Закона о рачуноводству, путем ИОС образаца, вршило усаглашавање аванса за некретнине, постројења и опрему у земљи и иностранству 31. децембар 2018. године.

3.3.3. Дугорочни финансијски пласмани

Табела број 11: Структура дугорочних финансијских пласмана -у хиљадама динара-

Назив	2018. година	2017. година
Учешћа у капиталу осталих правних лица и друге хартије од вредности расположиве за продају	1	1
Дугорочни пласмани у земљи	2.729	2.928
Остали дугорочни финансијски пласмани	60	60
Укупно	2.790	2.989

Учешћа у капиталу осталих правних лица и друге хартије од вредности расположиве за продају

Табела број 12: Структура учешћа у капиталу -у хиљадама динара-

Назив	% учешћа	2018. година	2017. година
Српска банка ад, Београд (9 акција*140,00)	0,00004%	1	1
Укупно		1	1

Дугорочни пласмани у земљи

Табела број 13: Структура дугорочних пласмана у земљи -у хиљадама динара-

Назив	2018. година	2017. година
Дугорочни кредити – откуп станова	2.535	2.683
Дугорочни кредити – откуп хотелских соба	194	245
Укупно	2.729	2.928

Дугорочни кредити дати за откуп станова и хотелских соба исказани у укупном износу од 2.729 хиљада динара односе се на дугорочне зајмове дате запосленима и лицима која су у периоду када им је зајам дат имала статус запослених у Друштву за откуп пет станова и четири хотелске собе у складу са закљученим уговорима.

3.3.4. Одложени порези

Табела број 14: Структура одложених пореза -у хиљадама динара-

Назив	2018. година	2017. година
Одложена пореска средства	2.641	-
Одложена пореска средства	2.641	-

Налаз: Друштво је приликом одмеравања одложених пореза и утврђивања опорезивих привремених разлика код сталних средстава која подлежу обрачуну амортизације, као рачуноводствену и пореску основицу применило вредност амортизације обрачунате у рачуноводствене сврхе и вредност амортизације обрачунате по пореским прописима, а не неотписану вредност нематеријалне имовине, некретнина, постројења и опреме исказану у књиговодству и њихову неотписану вредност према пореским прописима. Поступајући на описани начин Друштво није извршило одмеравање одложених пореза на дан 31. децембар 2018. године у складу са захтевима МРС 12 – Порези на добитак, чиме је у финансијским извештајима за 2018. годину мање исказало одложене пореске обавезе за износ од 48.819 хиљада динара, а више исказало одложена пореска средства за износ од 2.641 хиљаде динара и нето добитак за износ од 51.460 хиљаде динара.

Мера предузета у поступку ревизије: У поступку ревизије Друштво је извршило одмеравање одложених пореза и утврђивање опорезивих привремених разлика код сталних средстава која подлежу обрачуну амортизације у складу са захтевима МРС 12 – Порези на добитак и на тај начин утврдило одложене пореске обавезе, након пребијања са одложеним пореским средствима, у износу од 48.819 хиљада динара. С тим у вези, Друштво је налогом за књижење NOD000900077 од 25. септембра 2019. године, извршило исправку погрешног обрачуна одложених пореза на начин да су повећане одложене пореске обавезе за износ од 48.819 хиљада динара, а смањена одложена пореска средства за износ од 2.641 хиљаде динара и нераспоређени добитак ранијих година за износ од 51.460 хиљаде динара.

3.3.5. Залихе

Табела број 15: Структура залиха -у хиљадама динара-

Назив	2018. година	2017. година
Материјал, резервни делови, алат и ситан инвентар	359.453	284.086
Недовршена производња и недовршене услуге	908.105	1.071.445
Готови производи	133.876	187.409
Плаћени аванси за залихе и услуге	53.214	41.490
Укупно	1.454.648	1.584.430

3.3.5.1. Материјал, резервни делови, алат и ситан инвентар

Табела број 16: Структура материјала, резервних делова, алата и инвентара -у хиљадама динара-

Назив	2018. година	2017. година
Материјал	359.425	284.076
Алат и инвентар на залихама	28	10
Алат и инвентар у употреби	213.219	167.914
Исправка вредности алата и инвентара у употреби	(213.219)	(167.914)
Укупно	359.453	284.086

Материјал

Табела број 17: Структура материјала -у хиљадама динара-

Назив	2018. година
Основни материјал (материјал за израду)	355.936
Гориво и мазиво	1.864
Помоћни материјал (ХТЗ опрема, канцеларијски материјал и слично)	1.625
Укупно	359.425

Залихе материјала, резервних делова, алата и ситног инвентара вредноване су по просечној пондерисаној набавној вредности у складу са усвојеном рачуноводственом политиком (Напомена 3.2).

3.3.5.2. Недовршена производња и услуге

Табела број 18: Структура недовршене производње и услуга -у хиљадама динара-

Назив	2018. година	2017. година
Недовршена производња (Напомена 3.4.4)	294.220	569.771
Одступање недовршене производње	-	(12.836)
Полупроизводи у складишту (Напомена 3.4.4)	613.885	514.509
Укупно	908.105	1.071.445

Залихе недовршене производње на дан 31. децембар 2018. године вредноване су по цени коштања у складу са усвојеном рачуноводственом политиком (Напомена 3.2).

3.3.5.3. Готови производи

Табела број 19: Структура готових производа -у хиљадама динара-

Назив	2018. година	2017. година
Готови производи у складишту (Напомена 3.4.4)	133.876	187.409
Укупно	133.876	187.409

Залихе готових производа на дан 31. децембар 2018. године вредноване су по цени коштања у складу са усвојеном рачуноводственом политиком (Напомена 3.2).

3.3.5.4. Плаћени аванси за залихе и услуге

Табела број 20: Структура плаћених аванса за залихе и услуге -у хиљадама динара-

Назив	2018. година	2017. година
Плаћени аванси за материјал, резервне делове и инвентар у земљи	53.061	29.876
Исправка вредности плаћених аванса у земљи (Напомена 3.4.16)	(5.833)	-
Плаћени аванси за материјал, резервне делове и инвентар у иностранству	5.986	11.614
Укупно	53.214	41.490

Плаћени аванси за материјал, резервне делове и инвентар у земљи

Табела број 21: Плаћени аванси у земљи -у хиљадама динара-

Назив	Салдо 2018. година	Исправка вредности
Фап Корпорација ад, Прибој	22.915	-
Застава Терво доо, Крагујевац	7.032	-
ППТ – Петолетка доо, Трстеник	3.206	-
Словас доо, Чачак	3.103	-
План Продукт доо, Трстеник	2.819	(2.819)
Atom Electronic доо, Београд	2.528	-
NHVG – Žiks Hard доо, Београд	2.190	-
Остали добављачи у земљи	9.268	(3.014)
Укупно	53.061	(5.833)

Плаћени аванси за материјал, резервне делове и инвентар у иностранству

Табела број 22: Плаћени аванси у иностранству -у хиљадама динара-

Назив	2018. година
Mikron Plus doo, Република Словенија	5.728
Остали добављачи у иностранству	258
Укупно	5.986

Друштво је, у складу са одредбама члана 18 став 1 Закона о рачуноводству, путем ИОС образаца, вршило усаглашавање плаћених аванса добављачима у земљи и иностранству са стањем 31. децембар 2018. године.

3.3.6. Потраживања по основу продаје

Табела број 23: Структура потраживања по основу продаје -у хиљадама динара-

Назив	2018. година	2017. година
Купци у земљи	28.377	251.733
Исправка вредности купаца у земљи	(5.894)	(5.623)
Купци у иностранству	6.683	10.684
Исправка вредности купаца у иностранству	(1.192)	(1.192)
Укупно	27.974	255.602

Купци у земљи

Табела број 24: Потраживања од купаца у земљи

-у хиљадама динара-

Назив	Промет 2018. година	Салдо 2018. година	Исправка вредности
Република Србија, Министарство одбране, Војно технички институт Београд	107.258	851	-
Ваздухопловни завод Мома Станојловић, Батајница	95.472	5.290	-
Југоимпорт СДПР ЈП, Београд	89.573	5.769	-
ДЛС Специјални системи доо, Београд	83.783	2.263	-
Z.M.Ž. SCRAPE 2013. доо, Осаоница	3.959	235	-
NHBG-ŽIKS HARD доо, Београд	2.525	2.403	-
United BG доо, Београд	1.554	1.418	-
Војна пошта 2895, Лађевци	1.471	1.126	-
Еврокомерц доо, Брус	1.380	1.376	-
ППТ-Инжењеринг ад, Београд	1.350	544	-
УТВА Авиоиндустрија доо, Панчево	334	76	-
Инжењеринг технокомерц доо, Београд	-	2.950	(2.950)
ИМК 14. октобар ад, Крушевац – у стечају	-	1.275	(1.275)
Остали купци у земљи	60.029	2.801	(1.669)
Укупно	448.688	28.377	(5.894)

Купци у иностранству

Табела број 25: Потраживања од купаца у иностранству

-у хиљадама динара-

Назив	Промет 2018. година	Салдо 2018. година	Исправка вредности
International Golden Group PJSC, Уједињени Арапски Емирати	772.520	-	-
SAS Strojogradnja doo, Република Хрватска	13.827	26	-
Hardgate Holdings Ltd, Hongkong	6.507	4.032	-
Masterwerk GmbH, Савезна република Немачка	2.561	-	-
SPV, Република Аустрија	1.775	-	-
Rapp Marine As, Краљевина Норвешка	1.606	459	-
Karagiannopoulos G. Fotis, Република Грчка	-	1.192	(1.192)
Остали купци у иностранству	6.309	974	-
Укупно	805.105	6.683	(1.192)

Друштво је, у складу са одредбама члана 18 став 1 Закона о рачуноводству, путем ИОС образаца, вршило усаглашавање потраживања од купаца у земљи и иностранству са стањем на дан 31. децембар 2018. године.

Исправка вредности купаца у земљи и иностранству

Табела број 26: Преглед промена на исправци вредности купаца -у хиљадама динара-

Опис	2018. година
Стање на дан 1. јануар 2018. године	6.815
Нове исправке вредности на терет расхода (Напомена 3.4.14)	271
Стање на дан 31. децембар 2018. године	7.086

3.3.7. Потраживања из специфичних послова

Табела број 27: Структура потраживања из специфичних послова -у хиљадама динара-

Назив	2018. година	2017. година
Потраживања од комисионара	117.724	40.648
Остала потраживања из специфичних послова	7.502	7.502
Исправка вредности осталих потраживања из специфичних послова	(7.502)	(7.502)
Укупно	117.724	40.648

Потраживања од комисионара

Табела број 28: Потраживања од комисионара -у хиљадама динара-

Назив	Промет 2018. година	Салдо 2018. година
Partizan Tech доо, Београд	705.876	117.724
GIM доо, Београд	201.831	-
Vectura Trans доо, Београд	197.586	-
Техноремонт доо, Темерин	57.221	-
Укупно	1.162.514	117.724

Друштво је, у складу са одредбама члана 18 став 1 Закона о рачуноводству, путем ИОС образаца, вршило усаглашавање потраживања од комисионара са стањем на дан 31. децембар 2018. године.

Остала потраживања из специфичних послова

Остала потраживања из специфичних послова исказана у износу од 7.502 хиљаде динара односе се на потраживања од Предузећа за производњу, промет, грађевинске радове и услуге Широки дол доо, Врњачка Бања споразумно утврђена закључењем Вансудског поравнања број 73 од 8. октобра 2013. године, којим је прекинут поступак накнаде штете настале услед пожара на производној хали Друштва у Врњачкој Бањи, који се водио пред Привредним судом у Краљеву у парници покренутој по тужби Друштва као тужиоца против горе наведеног предузећа као туженог. У складу са усвојеном рачуноводственом политиком, Друштво је у претходним годинама, формирањем исправке вредности, извршило обезвређење наведеног потраживања у целисти.

3.3.8. Друга потраживања

Табела број 29: Структура других потраживања -у хиљадама динара-

Назив	2018. година	2017. година
Потраживања за камату и дивиденде	14	14
Потраживања од запослених	2.562	2.357
Потраживања за накнаде зарада које се рефундирају	65.162	59.915
Укупно	67.738	62.286

Потраживања од запослених

Потраживања од запослених исказана у износу од 2.562 хиљаде динара највећим делом у износу од 2.204 хиљаде динара односе се на зајам одобрен запосленима у 2018. години за набавку огрева (угља) у складу са одлукама о давању зајма које доноси Надзорни одбор Друштва. Враћање зајма врши се обуставом од зараде запосленог, најдуже у шест месечних рата, почев од исплате зараде у првом наредном месецу од момента преузимања појединачних количина угља од стране сваког запосленог. Запослени није обавезан да враћа зајам у месецима када не прима зараду, односно накнаду зараде.

Потраживања за накнаде зарада које се рефундирају

Потраживања за накнаде зарада које се рефундирају исказана у износу од 65.162 хиљаде динара обухватају потраживања од надлежног фонда обавезног социјалног осигурања, настала у периоду од 2000. до 2018. године, за рефундацију накнаде зарада за време привремене спречености за рад преко 30 дана у износу од 63.524 хиљаде динара и за рефундацију накнаде зарада за време привремене спречености за рад породиља у износу од 1.638 хиљада динара.

Имајући у виду чињеницу да је Друштво априла 2019. године започело са наплатом потраживања од надлежног фонда обавезног социјалног осигурања по основу рефундације накнаде зараде за време привремене спречености за рад преко 30 дана и то за месец април 2016. године, као и чињеницу да није могуће извршити рефундацију потраживања по наведеном основу настала у периоду пре месеца априла 2016. године, Друштво је у 2019. години, на основу Одлуке Надзорног одбора број 36-2019 од 3. септембра 2019. године, извршило директан отпис доспелих ненаплативих потраживања за накнаде зарада које се рефундирају у износу од 54.288 хиљада динара.

3.3.9. Краткорочни финансијски пласмани

Табела број 30: Структура краткорочних финансијских пласмана -у хиљадама динара-

Назив	2018. година	2017. година
Краткорочни зајмови у земљи	3.437	3.702
Исправка вредности краткорочних зајмова у земљи	(2.630)	(2.630)
Укупно	807	1.072

Табела број 31: Преглед краткорочних зајмова у земљи -у хиљадама динара-

Назив дужника	Број / датум уговора	Износ одобреног зајма	Рок враћања зајма	Салдо 2018. година	Исправка вредности 2018. година
Autoprevoz line plus доо, Врњачка Бања	2892 / 21.12.2009.	1.000	24.12.2009.	970	(970)
Autoprevoz line доо, Врњачка Бања	2732 / 21.12.2009.	1.200	28.2.2010.	847	(847)

Назив дужника	Број / датум уговора	Износ одобреног зајма	Рок враћања зајма	Салдо 2018. година	Исправка вредности 2018. година
Аquарех plus доо, Брус	234 / 22.2.2010.	750	15 дана	663	(663)
NARDI COP доо, Трстеник	1040 / 29.7.2010.	150	90 дана	150	(150)
Аутопревозничка радња Јанићијевић, Трстеник	245 / 9.3.2010.	500	30 дана	57	-
Синдикална организација Самосталног синдиката ППТ-Наменска АД Трстеник	2545 / 19.12.2018.	500	5 месечних рата	500	-
Фудбалски клуб Трстеник ППТ, Трстеник	2514 / 14.12.2018.	250	60 дана	250	-
Укупно				3.437	(2.630)

Имајући у виду чињеницу да су краткорочни зајмови исказани у износу од 2.687 хиљада динара доспели за повраћај у претходним годинама, а да Друштво није у могућности да поврати пласирана средства у складу са закљученим уговорима, као и чињеницу да је у претходним годинама, формирањем исправке вредности, извршено њихово обезвређење у износу од 2.630 хиљада динара у складу са усвојеном рачуноводственом политиком, Друштво је у 2019. години, на основу Одлуке Надзорног одбора број 36-2019 од 3. септембра 2019. године извршило искњижење доспелих краткорочних зајмова у целости из својих пословних књига.

3.3.10. Готовински еквиваленти и готовина

Табела број 32: Структура готовине и готовинских еквивалената -у хиљадама динара-

Назив	2018. година	2017. година
Текући (пословни) рачун	64.673	285.861
Благајна	20	27
Девизни рачуни	433.687	29.648
Остала новчана средства	-	1
Укупно	498.380	315.537

Текући рачуни

Табела број 33: Текући (пословни) рачуни -у хиљадама динара-

Назив	2018. година
Српска банка ад, Београд	45.862
Комерцијална банка ад, Београд	12.818
Банка Поштанска штедионица ад, Београд	2.977
Директна банка ад, Крагујевац	2.828
АИК банка ад, Београд	188
Укупно	64.673

Девизни рачуни

Табела број 34: Девизни рачуни -у хиљадама динара-

Назив	2018. година
Комерцијална банка ад, Београд	394.837
Банка Поштанска штедионица ад, Београд	28.752

Назив	2018. година
Директна банка ад, Крагујевац	6.108
АИК банка ад, Београд	3.391
Српска банка ад, Београд	599
Укупно	433.687

Друштво је на дан 31. децембар 2018. године извршило усаглашавање стања новчаних средстава на текућим и девизним рачунима са пословним банкама.

3.3.11. Порез на додату вредност

Табела број 35: Структура пореза на додату вредност -у хиљадама динара-

Назив	2018. година	2017. година
Порез на додату вредност у примљеним фактурама по општој стопи (осим примљених аванса)	8.612	3.154
Порез на додату вредност у примљеним фактурама по посебној стопи (осим примљених аванса)	371	3
Потраживања за више плаћен порез на додату вредност	39.354	3.908
Укупно	48.337	7.065

Потраживања за више плаћен порез на додату вредности исказана у износу од 39.354 хиљаде динара односе се на кумулирану разлику између претходног пореза и обавезе за ПДВ за месеце мај и октобар 2016. године, као и за месеце септембар, октобар, новембар и децембар 2018. године и исказана су у пореским пријавама пореза на додату вредност за те периоде.

3.3.12. Активна временска разграничења

Табела број 36: Структура активних временских разграничења -у хиљадама динара-

Назив	2018. година	2017. година
Унапред плаћени трошкови	55	250
Остала активна временска разграничења	30.318	31.099
Укупно	30.373	31.349

Остала активна временска разграничења исказана у износу од 30.318 хиљада динара односе се на признавање обавеза за порез на додату вредност по основу аванских рачуна.

3.3.13. Капитал

Табела број 37: Структура капитала -у хиљадама динара-

Назив	2018. година	2017. година
Основни капитал	127.376	127.376
Ревалоризационе резерве по основу ревалоризације нематеријалне имовине, некретнина, постројења и опреме	1.008.874	1.008.874
Нереализовани губици по основу хартија од вредности и других компоненти осталог свеобухватног капитала	(3.510)	(770)
Нераспоређени добитак	294.838	2.786
Губитак	(1.755.180)	(1.757.967)
Укупно	-	-
Губитак изнад висине капитала	(327.602)	619.701

3.3.13.1. Основни капитал

Табела број 38: Структура основног капитала -у хиљадама динара-

Назив	2018. година	% учешћа	2017. година	% учешћа
Акцијски капитал	38.617	31,27%	38.617	31,27%
Друштвени капитал	84.879	68,73%	84.879	68,73%
Свега	123.496	100%	123.496	100%
Остали основни капитал	3.880	-	3.880	-
Укупно	127.376	100,00	127.376	100,00

Табела број 39: Структура акцијског капитала

Назив	Број емитованих акција	Номинална вредност акција	Вредност у хиљадама динарима	% од укупне емисије
Република Србија	370.487	100,00	37.049	95,94
Прва петолетка ад, Трстеник – у стечају	9.099	100,00	910	2,36
Физичка лица	6.585	100,00	658	1,70
Укупно	386.171	100,00	38.617	100%

Основни (акцијски и друштвени) капитал Друштва исказан на дан 31. децембар 2018. године у укупном износу од 123.496 хиљада динара усаглашен је са основним капиталом регистрованим код Агенције за привредне регистре.

Акцијски капитал Друштва исказан на дан 31. децембар 2018. године у износу од 38.617 хиљада динара (386.171 акција појединачне номиналне вредности у износу од 100,00) усаглашен је са акцијским капиталом регистрованим у Централном регистру, депоу и клирингу хартија од вредности.

3.3.13.2 Ревалоризационе резерве по основу ревалоризације нематеријалне имовине, некретнина, постројења и опреме

Ревалоризационе резерве исказане у износу од 1.008.874 хиљаде динара односе се на ефекте процене фер вредности некретнина, постројења и опреме која је извршена са стањем на дан 31. децембар 2013. године од стране судских вештака из области грађевинарства и машинске технике. Промене на ревалоризационим резервама у току 2018. године није било.

Друштво је у 2019. години, у складу са параграфом 41 МРС 16 – Некретнине, постројења и опрема, директно пренело у корист губитка ранијих година износ од 6.979 хиљада динара, што представља целокупну постојећу ревалоризациону резерву формирану за основна средства расходована у 2018. години.

3.3.13.3. Нереализовани губици по основу хартија од вредности и других компоненти осталог свеобухватног капитала

Табела број 40: Нереализовани губици -у хиљадама динара-

Назив	2018. година	2017. година
Актуарски губици по основу планова дефинисаних примања	(2.892)	(152)
Губици по основу хартија од вредности расположивих за продају	(618)	(618)
Укупно	(3.510)	(770)

Актуарски губици по основу планова дефинисаних примања исказани у износу од 2.891 хиљаде динара односе се на нереализоване актуарске губитке настале по основу дела резервисања за отпремнина приликом одласка у пензију, у складу са МРС 19 – Примања запослених.

Табела број 41: Преглед промена на нереализованим губицима -у хиљадама динара-

Опис	2018. година
Стање на дан 1. јануар 2018. године	(770)
Актуарски губици за 2018. годину (Напомена 3.3.14)	(2.740)
Стање на дан 31. децембар 2018. године	(3.510)

3.3.13.4. Нераспоређени добитак

Табела број 42: Структура нераспоређеног добитка -у хиљадама динара-

Назив	2018. година	2017. година
Нераспоређени добитак текуће године	264.838	2.786
Укупно		

3.3.13.5. Губитак

Табела број 43: Структура губитка -у хиљадама динара-

Назив	2018. година	2017. година
Губитак ранијих година	1.755.180	1.757.967
Укупно	1.755.180	1.757.967

Скупштина Друштва, на предлог Надзорног одбора Друштва, дана 25. маја 2018. године донела је Одлуку број 86, којом је извршена расподела добити исказана по завршном рачуну из 2017. годину у износу од 2.786 хиљада динара за покриће губитка из претходних година.

На основу инструкција Министарства одбране број 1104-7 од 29. маја 2019. године у вези располагања са оствареном нето добити привредних друштава Одбрамбене индустрије Србије по завршном рачуну за 2018. годину, Скупштина Друштва, на предлог Надзорног одбора Друштва, дана 19. јуна 2019. године донела је Одлуку број 91, којом је извршена расподела добити исказана по завршном рачуну из 2018. годину у износу од 264.838 хиљада динара на начин да Друштво 50% припадајућег дела добити по основу власничког удела Републике Србије у износу од 44.226 хиљада динара уплати у буџет Републике Србије у законом предвиђеном року, а да преостала расположива ликвидна средства употреби за покриће губитака из ранијих година.

3.3.14. Дугорочна резервисања

Табела број 44: Структура дугорочних резервисања -у хиљадама динара-

Назив	2018. година	2017. година
Резервисања за накнаде и друге бенефиције запослених	48.671	41.324
Укупно		

Резервисања за накнаде и друге бенефиције запослених исказана у износу од 48.671 хиљаде динара односе се на резервисања по основу отпремнина приликом одласка у пензију, у складу са МРС 19 – Примања запослених.

Табела број 45: Преглед промена на дугорочним резервисањима -у хиљадама динара-

Опис	2018. година
Стање на дан 1. јануар 2018. године	41.324
Искоришћена резервисања	(370)
Нова резервисања евидентирана на терет трошкова дугорочних резервисања (Напомена 3.3.13.4)	4.977
Нова резервисања евидентирана као актуарски губитак за 2018. годину (Напомена 3.4.10)	2.740
Стање на дан 31. децембар 2018. године	48.671

У 2018. години, у складу са одредбама Колективног уговора, троје запослених је остварило право на отпремнину приликом одласка у старосну пензију и по том основу Друштво им је исплатило отпремнине у укупном износу од 406 хиљада динара. Из дугорочних резервисања искоришћен је износ од 370 хиљада динара, док је остатак у износу од 36 хиљада динара теретио остале личне расходе (Напомена 3.4.7).

3.3.15. Дугорочне обавезе

Табела број 46: Структура дугорочних обавеза -у хиљадама динара-

Назив	2018. година	2017. година
Обавезе према матичним и зависним правним лицима	45.771	47.264
Обавезе према осталим повезаним лицима – Фонд солидарне стамбене изградње оштине Трстеник	483	569
Дугорочни кредити и зајмови у земљи	273.981	272.881
Остале дугорочне обавезе	218.259	214.802
Укупно	538.494	535.516

Обавезе према матичним и зависним правним лицима

Табела број 47: Преглед обавеза према матичним и зависним правним лицима -у хиљадама динара-

Назив повериоца	Основ обавезе	Период настанка обавезе	Каматна стопа	Рок враћања	Обавеза 31.12.2018
Прва Петолетка АД, Трстеник – у стечају (Напомена 4)	Субвенције у виду кредита преко Фонда за развој Републике Србије	2006-2013	1% годишње / валутна клаузула	36 месеци грејс период 12 месеци	28.754
ППТ-Сервоуправљачи АД, Трстеник – у стечају		2003-2005	7% годишње / валутна клаузула		3.654
ППТ-Промет АД, Трстеник – у стечају		2003-2005			2.614
ППТ-Кочна техника АД, Трстеник – у стечају		2003-2004			2.146
ППТ-Исхрана АД, Трстеник – у стечају	Репрограм дуга	22.6.2004.	валутна клаузула	12 месечних рата	5.970
ППТ-Хидраулика АД, Трстеник – у стечају		24.2.2004.	валутна клаузула	60 месечних рата	2.633
Укупне доспеле обавезе					45.771

Дугорочни кредити у земљи

Табела број 48: Преглед дугорочних кредита у земљи

Назив повериоца	Број и датум уговора	Одобрен кредит		Каматна стопа	Рок враћања	Кредит на дан 31.12.2018.	
		у валути (евро)	у хиљадама динара			у валути (евро)	у хиљадама динара
Фонд за развој Републике Србије	1632/04 22.6.2004.	407.671,52	29.064	4% годишње / валутна клаузула	5 година грејс период 12 месеци	646.308,18	76.390
	2436/04 2.8.2004.	123.826,01	8.978			195.486,13	23.105
	652/05 28.3.2005.	260.570,24	21.023			400.735,56	47.365
	735/05 30.3.2005.	278.601,36	22.478			428.465,81	50.642
	1917/05 28.7.2005.	130.119,61	10.771			197.450,87	23.338
	2009/05 28.7.2005.	64.032,82	5.300			97.166,99	11.485
	1838/05 22.7.2005.	-	2.000	1% годишње / валутна клаузула	36 месеци грејс период 12 месеци	24.408,23	2.885
	1528/09 10.7.2009.	-	9.286			101.876,55	12.041
	229/10 3.2.2010.	-	5.000			51.741,83	6.116
Доспели кредити		113.900				2.163.640,15	253.367
Фонд за развој Републике Србије	111/10 27.1.2010.	-	12.298	4% годишње	180 дана од дана продаје Друштва	-	20.614
Недоспели кредити		12.298					20.614
Укупни кредити (доспели и недоспели)		126.198					273.981

Укупни кредити одобрени Друштву од стране Фонда за развој Републике Србије у периоду од 2004. до 2010. године у износу од 126.198 хиљада динара увећани за припадајућу камату обрачунату до дана 31. децембра 2012. године (која се приписује главном дугу) у износу од 106.186 хиљада динара, што укупно износи 232.384 хиљаде динара на дан 31. децембар 2012. године, обухваћени су Програмом финансијске консолидације Друштва са стањем на дан 31. децембар 2012. године.

Друштво је на дан 31. децембар 2018. године извршило усаглашавање стања обавеза по дугорочним кредитима са Фондом за развој Републике Србије.

Остале дугорочне обавезе

Остале дугорочне обавезе исказане у износу од 218.259 хиљада динара односе се на доспелу обавезу према Републичком фонду за пензијско и инвалидско осигурање насталу у складу са Уговором о регулисању права и обавеза број 411-190/07 закљученог дана 8. августа 2007. године и Анекса I Уговора о регулисању права и обавеза број 411-360/07 закљученог дана 26. децембра 2007. године. По основу наведеног уговора и анекса уговора, Друштву је, уз сагласност надлежног министарства, из средстава дотације Републике Србије намењених за трансфер фонду, одобрен износ од укупно 110.857 хиљада динара за измирење доспелих обавеза на име доприноса за пензијско и инвалидско осигурање запослених у Друштву. На износ одобрених средстава обрачунава се камата у висини есконтне стопе Народне банке Србије на годишњем нивоу. Рок за повраћај одобрених средстава, увећаних за износ обрачунате припадајуће камате, је 360 дана од дана продаје Друштва.

Друштво је на дан 31. децембар 2018. године извршило усаглашавање осталих дугорочних обавеза са Републичким фондом за пензијско и инвалидско осигурање.

Дугорочне обавезе обезбеђене су меницама и овлашћењима Друштва.

Налаз: Друштво је у 2018. години и у ранијим годинама, доспеле дугорочне обавезе у укупном износу од 299.138 хиљада динара и то: доспеле обавезе према матичним и зависним правним лицима у износу од 45.771 хиљаде динара и део доспелих обавеза према Фонду за развој Републике Србије у износу од 253.367 хиљада динара, евидентирало у оквиру дугорочних обавеза уместо у оквиру краткорочних финансијских обавеза, што није у складу са чл. 29 и 30 Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у Контном оквиру за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике. Поступајући на описани начин Друштво је у финансијским извештајима за 2018. годину више исказало дугорочне обавезе, а мање исказало краткорочне финансијске обавезе за износ од 299.138 хиљада динара.

Мера предузета у поступку ревизије: У поступку ревизије Друштво је налозима за књижење NOD000900100, NOD000900101 и NOD000900102 од 5. септембра 2019. године рекласификовало доспеле обавезе према матичним и зависним правним лицима у износу од 45.771 хиљаде динара, као и део доспелих обавеза према Фонду за развој Републике Србије у износу од 253.367 хиљада динара, и на тај начин умањило је дугорочне обавезе, а увећало краткорочне финансијске обавезе за укупан износ од 299.138 хиљада динара.

3.3.16. Краткорочне финансијске обавезе

Табела број 49: Структура краткорочних финансијских обавеза -у хиљадама динара-

Назив	2018. година	2017. година
Краткорочни кредити и зајмови у земљи	483	483
Обавезе по краткорочним хартијама од вредности	19	19
Остале краткорочне финансијске обавезе	481.185	482.551
Укупно	481.687	483.053

Краткорочни кредити и зајмови у земљи

Краткорочни кредити и зајмови у земљи исказани у износу од 483 хиљаде динара односе се на обавезу према НИССО доо, Београд, као ликвидационом повериоцу МБ банке ад, Ниш – у ликвидацији. Поступак ликвидације над МБ банком ад, Ниш – у ликвидацији закључен је Решењем Трговинског суда у Нишу број I-L-1/07 од 17. јуна 2009. године. Наведену обавезу Друштва, МБ банка ад, Ниш – у ликвидацији је преузела од Капитал банке ад, Београд, Решењем трговинског суда у Београду број VII-L-375/04 од 17. фебруара 2005. године. Обавеза Друштва према Капитал банци ад, Београд односи се на неизмирени део обавезе по Уговору о кредиту број 71628 од 6. септембра 2002. године.

Остале краткорочне финансијске обавезе

Табела број 50: Остале краткорочне финансијске обавезе -у хиљадама динара-

Назив повериоца	Основ обавезе	Број и датум	Рок враћања	Напомена	Обавеза 31.12.2018
Република Србија Министарство финансија	Уговор о краткорочној бескаматној позајмици	401-4106/2017-1 21.6.2017. 420-12491/2018-1 30.1.2019.	31.5.2019.	-	431.161

Назив повериоца	Основ обавезе	Број и датум	Рок враћања	Напомена	Обавеза 31.12.2018
ППТ-Ремонт и енергетика ад, Трстеник – у стечају	Споразум о регулисању дуга за електричну енергију – репрограм	1548 / 24.12.2013.	120 месечних рата	Споразум је раскинут због неизмирења доспелих рата о року	41.623
Југобанка ад, Београд – у стечају	Записник о утврђеном потраживању 31.12.2005.	640 / 17.5.2006.	продаја Друштва	Споразум о начину измирења обавеза 3332 / 8.7.2019 (главни дуг и камата)	5.901
ЈКСП Комстан, Трстеник	Уговор о исплати дуга за комуналне услуге – репрограм	1451 / 31.7.2017.	36 месечних рата	-	2.500
Укупно					481.185

Друштво је на дан 31. децембар 2018. године извршило усаглашавање стања осталих краткорочних финансијских обавеза са повериоцима.

3.3.17. Примљени аванси, депозити и кауције

Табела број 51: Структура примљених аванса

-у хиљадама динара-

Назив	2018. година	2017. година
Примљени аванси од трећих лица у земљи	178.900	325.409
Примљени аванси од трећих лица у иностранству	362.984	580.330
Примљени аванси – Југоимпорт СДПР ЈП, Београд (стара аналитика)	29.668	32.434
Укупно	571.552	938.173

Примљени аванси од трећих лица у земљи

Табела број 52: Примљени аванси од купаца у земљи

-у хиљадама динара-

Назив	2018. година
Република Србија, Министарство одбране, Војно технички институт Београд	97.937
Ваздухопловни завод Мома Станојловић, Батајница	53.196
Југоимпорт СДПР ЈП, Београд	22.756
УТВА Авиоиндустрија доо, Панчево	2.551
ДЛС Специјални системи доо, Београд	1.135
Остали купци у земљи	1.325
Укупно	178.900

Примљени аванси од трећих лица у иностранству

Табела број 53: Примљени аванси од купаца у иностранству

-у хиљадама динара-

Назив	2018. година
Fameway Investments Ltd, Кипар	187.708
International Golden Group PJSC, Уједињени Арапски Емирати	178.382
Montenegro Defence Industry, Црна Гора	1.342

Назив	2018. година
ELDON, Словачка Република (курсна разлика искњижена у 2019. години)	(7.129)
Остали купци у иностранству	2.681
Укупно	362.984

Друштво је у складу са одредбама члана 18 став 1 Закона о рачуноводству, путем ИОС образаца, вршило усаглашавање примљених аванса од купаца у земљи и иностранству са стањем на дан 31. децембар 2018. године.

Примљени аванси – Југоимпорт СДПР ЈП, Београд (стара аналитика)

Примљени аванси – Југоимпорт СДПР ЈП, Београд (стара аналитика) исказани у износу од 29.668 хиљада динара односе се на авансе које је Друштво примило од Југоимпорт СДПР ЈП, Београд по основу комисионих послова у периоду од пре више од десет година.

Полазећи од одредби чл. 371 и 374 Закона о облигационим односима, као и чињенице да наведене авансе Југоимпорт СДПР ЈП, Београд не наводи приликом усаглашавања међусобних потраживања и обавеза, Друштво је у 2019. години, на основу Одлуке Надзорног одбора број 36-2019 од 3. септембра 2019. године извршило приходовање обавеза по основу примљених аванса у износу од 29.668 хиљада динара у својим пословним књигама.

3.3.18. Обавезе из пословања

Табела број 54: Структура обавеза из пословања

-у хиљадама динара-

Назив	2018. година	2017. година
Добављачи у земљи	111.006	97.360
Добављачи у иностранству	9.905	441
Укупно	120.911	97.801

Добављачи у земљи

Табела број 55: Добављачи у земљи

-у хиљадама динара-

Назив	2018. година
ППТ-ТМО ад, Трстеник	15.956
ППТ-Ремонт и Енергетика ад, Трстеник – у стечају	14.157
Atenic commerce доо, Чачак	8.329
Зрак Оптоелектроника доо, Београд	7.440
Југоимпорт СДПР ЈП, Београд	5.012
Demax доо, Београд	4.926
ЈП Нови аутопревоз, Врњачка Бања	4.692
Cestor-Veks доо, Београд	3.932
Senzor Infiz доо, Београд	3.723
Хан+Колб доо, Београд	2.992
Лола Фот доо, Београд	2.534
Телеоптик-Жироскопи доо, Београд	2.482
Електродистрибуција доо, Краљево – Погон Врњачка Бања	2.128
Rašić Commerce доо, Београд	2.062
Кас-Вба, пр Адријана Стојановић, Штулац	2.057
ЗТР Орликон, пр Мишко Младеновић, Штулац	2.053
Остали добављачи	26.531
Укупно	111.006

Добављачи у иностранству

Табела број 56: Добављачи у иностранству

-у хиљадама динара-

Назив	2018. година
Mikron Plus doo, Република Словенија	8.510
Alfleth Engineering AG, Швајцарска Конфедерација	1.395
Укупно	9.905

Друштво је, у складу са одредбама члана 18 став 1 Закона о рачуноводству, путем ИОС образаца, вршило усаглашавање обавеза према добављачима у земљи и иностранству са стањем на дан 31. децембар 2018. године.

3.3.19. Остале краткорочне обавезе

Табела број 57: Структура осталих краткорочних обавеза

-у хиљадама динара-

Назив	2018. година	2017. година
Обавезе из специфичних послова	3.688	497
Обавезе по основу зарада и накнада зарада	724.798	821.116
Друге обавезе	1.718.021	1.619.428
Укупно	2.446.507	2.441.041

3.3.19.1. Обавезе из специфичних послова

Табела број 58: Структура обавеза из специфичних послова

-у хиљадама динара-

Назив	2018. година	2017. година
Обавезе према извознику по основу комисионе (извозничке) провизије у земљи – Partizan Tech доо, Београд	3.191	-
Остале обавезе из специфичних послова	497	497
Укупно	3.688	497

3.3.19.2. Обавезе по основу зарада и накнада зарада

Табела број 59: Структура обавеза по основу зарада и накнада зарада

-у хиљадама динара-

Назив	2018. година	2017. година
Обавезе за нето зараде и накнаде зарада осим накнада зарада које се рефундирају	34.150	25.856
Обавезе за порез на зараде и накнаде зарада на терет запосленог	282.453	301.026
Обавезе за доприносе на зараде и накнаде зарада на терет запосленог	196.622	240.925
Обавезе за порезе и доприносе на зараде и накнаде зарада на терет послодавца	199.366	240.227
Обавезе за нето накнаде зарада које се рефундирају	7.382	7.302
Обавезе за порезе и доприносе на накнаде зарада на терет запосленог које се рефундирају	2.954	3.523
Обавезе за порезе и доприносе на накнаде зарада на терет послодавца које се рефундирају	1.871	2.257
Укупно	724.798	821.116

Обавезе по основу зарада и накнада зарада исказане у износу од 724.798 хиљада динара обухватају:

- неизмирене обавезе из ранијих година исказане у износу од 654.448 хиљаде динара које се односе на обавезе по основу неплаћених пореза и доприноса на зараде и накнаде зарада у износу од 647.290 хиљада динара и на обавезе по основу неисплаћених нето накнада зарада које се рефундирају у износу од 7.158 хиљада динара и
- обавезе из текуће године исказане у износу од 70.350 хиљада динара које се односе на обавезе по основу неисплаћене нето зараде са припадајућим порезима и доприносима на зараде и накнаде зарада за децембар 2018. године у износу од 57.739 хиљада динара и на обавезе за неплаћене порезе и доприносе на регрес исплаћен децембра 2018. године у износу од 12.611 хиљаде динара (наведене обавезе измирене су јануара 2019. године).

Табела број 60: Неизмирене обавезе по основу пореза и доприноса -у хиљадама динара-

Назив	Стање на дан 31.12.2012.	Стање на дан 31.12.2017.	Стање на дан 31.12.2018.
Обавезе за порез на зараде и накнаде зарада	254.190	301.026	282.453
Обавезе за доприносе на зараде и накнаде зарада	365.217	486.932	400.813
Укупно	619.407	787.958	683.266

Од укупног износа неизмирених обавеза по основу пореза и доприноса на зараде и накнаде зарада доспелих за наплату до 31. децембра 2012. године исказаних у износу од 619.407 хиљада динара, део обавеза у износу од 414.655 хиљада динара (које обухватају обавезе по основу неплаћеног пореза на зараде и фонд зарада у износу од 254.190 хиљада динара и обавезе по основу неплаћених доприноса за пензијско и инвалидско осигурање и доприноса за осигурање за случај незапослености у укупном износу од 160.465 хиљада динара) увећане за припадајућу камату обрачунату до дана 31. децембра 2012. године у износу од 517.089 хиљада динара (Напомена 3.3.19.3) обухваћене су Програмом финансијске консолидације Друштва са стањем на дан 31. децембар 2012. године.

3.3.19.3. Друге обавезе

Табела број 61: Структура других обавеза -у хиљадама динара-

Назив	2018. година	2017. година
Обавезе по основу камата и трошкова финансирања	1.681.359	1.578.580
Обавезе према запосленима	320	-
Обавезе према члановима управног и надзорног одбора	201	196
Остале обавезе	36.139	40.652
Укупно	1.718.019	1.619.428

Обавезе по основу камата и трошкова финансирања

Табела број 62: Преглед обавеза по основу камата по повериоцима -у хиљадама динара-

Назив	2018. година
Министарство финансија, Пореска управа	1.656.270
Прва Петолетка АД, Трстеник – у стечају (Напомена 4)	15.803
ЈП за уређивање грађевинског земљишта Трстеник	9.267
Cestor-Veks доо, Београд	19
Укупно	1.681.359

Остале обавезе

Остале обавезе исказане су у износу од 36.139 хиљада динара обухватају неизмирене обавезе према јединицама локалне самоуправе (општине: Трстеник, Врњачка Бања, Краљево и Крушевац) на име месног самодоприноса из ранијих година у износу од 32.794 хиљаде динара, обавезе на име обустава из зарада запослених за месец децембар 2018. године у износу од 3.135 хиљада динара и остало у износу 210 хиљада динара.

Табела број 63: Неизмирене обавезе по основу камата и других обавеза -у хиљадама динара-

Назив	Стање на дан 31.12.2012.	Стање на дан 31.12.2017.	Стање на дан 31.12.2018.
Министарство финансија, Пореска управа – камата	869.651	1.555.262	1.656.270
Локална самоуправа – месни самодопринос	33.116	35.400	32.794
Укупно	902.767	1.590.662	1.689.064

Од укупног износа неизмирених обавеза по основу камата и других обавеза доспелих за наплату до 31. децембра 2012. године исказаних у износу од 902.767 хиљада динара, обавезе према Министарству финансија, Пореска управа по основу камата за неплаћене јавне приходе (порезе и доприносе на зараде и остале јавне приходе) обрачунате до 31. децембра 2012. године у износу од 607.328 хиљада динара, као и обавезе према локалној самоуправи по основу неплаћеног месног самодоприноса у износу од 33.116 хиљада динара обухваћене су Програмом финансијске консолидације Друштва са стањем на дан 31. децембар 2012. године.

3.3.20. Обавезе по основу пореза на додату вредност

Табела број 64: Структура обавеза по основу пореза на додату вредност -у хиљадама динара-

Назив	2018. година	2017. година
Обавезе за порез на додату вредност по издатим фактурама по општој стопи (осим примљених аванса)	4	-
Обавезе за порез на додату вредност по примљеним авансима по општој стопи	-	81
Укупно	4	81

3.3.21. Обавезе за остале порезе, доприносе и друге дажбине

Табела број 65: Структура обавеза за порезе, доприносе и друге дажбине -у хиљадама динара-

Назив	2018. година	2017. година
Обавезе за порез на промет производа и услуга	17.771	17.771
Обавезе за порез из резултата	51.710	175
Обавезе за порезе, царине и друге дажбине из набавке или на терет трошкова	15.512	15.496
Обавезе за доприносе који терете трошкове	10.249	10.249
Остале обавезе за порезе, доприносе и друге дажбине	172	129
Укупно	95.414	43.819

Табела број 66: Неизмирене обавезе по основу јавних прихода

-у хиљадама динара-

Назив	Стање на дан 31.12.2012.	Стање на дан 31.12.2017.	Стање на дан 31.12.2018.
Порез на промет производа и услуга	17.771	17.771	17.771
Порез на добит предузећа	138	175	51.710
-Накнада за уређење грађевинског земљишта			
-Комунална такса за истицање фирме	14.458	15.496	15.512
-Порез на употребу оружја			
Укупно	32.367	33.442	84.993

Укупне неизмирене обавезе по основу јавних прихода доспелих за наплату до 31. децембра 2012. године исказане у износу од 32.367 хиљада динара увећане за припадајућу камату обрачунату до дана 31. децембра 2012. године у износу од 89.594 хиљада динара (Напомена 3.3.19.3) обухваћене су Програмом финансијске консолидације Друштва са стањем на дан 31. децембар 2012. године.

3.3.22. Пасивна временска разграничења

Табела број 67: Структура пасивних временских разграничења

-у хиљадама динара-

Назив	2018. година	2017. година
Одложени приходи и примљене донације	498	498
Остала пасивна временска разграничења	970	960
Укупно	1.468	1.458

Остала пасивна временска разграничења исказана у износу од 970 хиљада динара односе се на признавање претходног пореза на додату вредност по основу авансних рачуна.

3.3.23. Ванбиласна евиденција

Табела број 68: Структура ванбилансне евиденције

-у хиљадама динара-

Назив	2018. година	2017. година
Дата гаранција за реализацију пројекта преко Југоимпорт СДПР ЈП, Београд	4.176	4.176
Основна средства Републичке дирекција за робне резерве, Београд (складиште и канцеларијски намештај)	3.100	3.847
Право коришћења дела изложбеног простора у Музеју ваздухопловства Београд	747	3.847
Туђа роба	431	431
Туђи материјал и алат	106	106
Улазнице за базен	39	39
Укупно	8.599	8.599

Полазећи од Одлуке Скупштине Друштва број 51 од 5. фебруара 2016. године донете на предлог Надзорног одбора Друштва, којом је Друштву, као оснивачу Музеја ваздухопловства Београд, одобрен пренос оснивачких права на Републику Србију без накнаде, као и Решења Министарства привреде број 401-00-2311/2016-05 од 29. септембра 2016. године, којим је дата сагласност на наведену одлуку, Друштво је у 2019. години искњижило из ванбилансне евиденције средства и обавезе по основу раније стеченог права коришћења дела изложбеног простора у Музеју ваздухопловства Београд.

Због непостојања документације којом се потврђује оправданост књижења појединих средстава и обавеза у ванбилансној евиденцији, као и услед протока одређеног временског периода од датума њиховог евидентирања, Друштво је у 2019. години, на основу Одлуке Надзорног одбора број 36-2019 од 3. септембра 2019. године извршило искњижење дела средстава и обавеза из ванбилансне евиденције у укупном износу од 4.245 хиљада динара и то: дату гаранцију за реализацију пројекта преко Југоимпорт СДПР ЈП, Београд у износу од 4.176 хиљада динара, део туђег материјала у износу од 30 хиљада динара и улазнице за базен у износу од 39 хиљада динара.

3.4. Биланс успеха

3.4.1. Приходи од продаје производа и услуга

Табела број 69: Структура прихода од продаје производа и услуга -у хиљадама динара-

Назив	2018. година	2017. година
Приходи од продаје производа и услуга на домаћем тржишту	338.962	624.947
Приходи од продаје готових производа и услуга на иностраном тржишту	1.970.524	417.107
Укупно	2.309.486	1.042.054

Приходи од продаје производа и услуга на домаћем тржишту

Табела број 70: Структура прихода на домаћем тржишту -у хиљадама динара-

Назив	2018. година	2017. година
Приходи од продаје производа	124.776	455.864
Приходи од продаје услуга	103.563	81.092
Приходи од продаје услуга – ремонт	110.623	87.991
Укупно	338.962	624.947

Приходи од продаје готових производа и услуга на иностраном тржишту

Табела број 71: Структура прихода на иностраном тржишту -у хиљадама динара-

Назив	2018. година	2017. година
Приходи од продаје производа посредством комисионара	1.153.466	288.423
Приходи од продаје производа	813.503	128.581
Приходи од продаје услуга	3.555	103
Укупно	1.970.524	417.107

Табела број 72: Преглед фактурисане вредности по комисионарима -у хиљадама динара-

Назив	2018. година
Partizan Tech доо, Београд	695.718
GIM доо, Београд	202.480
Vectura Trans доо, Београд	198.047
Техноремонт доо, Темерин	57.221
Укупно	1.153.466

Друштво са комисионарима има закључене комисионе уговоре, по којима комисионари, у своје име, а за рачун Друштва, као комитента, продају производе Друштва, у складу са дозволом за извоз Министарства трговине, туризма и телекомуникација Републике Србије.

Комисионим уговорима су утврђене количине производа које Друштво као комитент треба да испоручи комисионару, појединачне цене производа са уговореним паритетом испоруке (EXW складиште – пословне просторије Друштва у Трстенику), начин плаћања испоручених производа и проценат провизије комисионару. Уговорима између Друштва као комитента и извозника као комисионара одређено је да уговорене цене, права и обавезе трају све до потпуне реализације, а могу се мењати само на основу обостране сагласности уговорних страна, искључиво у писаној форми, као и да за све што није изричито предвиђено уговором, примењиваће се одредбе Закона о облигационим односима¹¹.

Према Закону о облигационим односима добра која се продају преко комисионара су у власништву комитента све до момента продаје трећем лицу. У складу са одредбама члана 780 поменутог закона комисионар је дужан положити рачун комитенту о обављеном послу без непотребног одлагања, дужан је предати комитенту све што је примио по основу посла извршеног за његов рачун, а такође је дужан пренети на комитента потраживања и остала права која је стекао према лицу са којим је обавио посао у своје име и за његов рачун. Чланом 773 став 4 Закона о облигационим односима је прописано да ако је посао закључен по повољнијим условима од оних одређених налогом (комисионим уговором), сва тако постигнута корист припада комитенту, коју је комисионар дужан предати комитенту по члану 780 Закона о облигационим односима. Документовање полагања рачуна комитенту о извршеном комисионом послу (продаји) врши се обрачуном комисионе продаје, који подноси комисионар. Обрачун комисионе продаје садржи податке о купцу, врсти, количини, цени вредности продате комисионе робе, о извршеној наплати продате робе, трошковима у вези са обављеним комисионим послом, износу провизије комисионара као и остале информације и пратећу документацију на основу које се потврђују подаци исказани у самом обрачуну. Обрачун комисионе продаје садржи податке о извршеном промету добара између комисионара и купца (истовремено настаје промет истих добара између комитента и комисионара у смислу члана 14 став 2 Закону о порезу на додату вредност¹²), за који је по Закону о порезу на додату вредност, комитент у обавези да комисионару изда рачун о извршеном промету, у истом пореском периоду у коме је издат и обрачун комисионе продаје. Уколико обрачун комисионе продаје садржи све прописане елементе из чл. 42 и 43 Закона о порезу на додату вредност, када на њега сагласност да комитент, такав обрачун представља рачун о насталом промету комисионих добара на основу кога се исказују потраживања и обавезе између комитента и комисионара.

У поступку ревизије утврђено је да комисионари Partizan Tech доо, Београд, GIM доо, Београд, Vectura Trans доо, Београд и Техноремонт доо, Темерин, након извршене продаје комисионе робе, нису достављали комитенту документ о обрачуну комисионе продаје са пратећом документацијом у вези са извршеном продајом (уговоре са ино купцима, фактуре комисионара према ино купцима, документацију у вези са наплатом, као и документацију о насталим трошковима у вези са комисионим послом: превоз, царина, осигурање и слично), а што су били дужни по члану 780 Закона о облигационим односима. Комисионари су као доказ о извршеној продаји комисионе робе комитенту достављали фактуре које су испостављали ино купцима и јединствене царинске исправе по којима су производе Друштва извозили ино купцима.

¹¹ „Службени лист СФРЈ“, бр. 29/78, 39/85, 45/89 – одлука УСЈ 57/89, „Службени лист СРЈ“, број 31/93, „Службени лист СЦГ“, број 1/03-Уставна повеља.

¹² „Службени гласник РС“, бр. 84/04, 86/04 – испр, 61/05, 113/17, 13/18 – усклађени дин. изн. и 30/18.

На основу достављених фактура према купцу у иностранству и царинске документације утврђено је да су приликом реализације комисионих уговора међани уговорени паритети испоруке (INCOTERMS 2010), осим код продаје преко комисионара Техноремонт доо, Темерин, који није мењао уговорени паритет испоруке, као и да су фактурисане цене производа од стране комисионара према ино купцима идентичне ценама које су наведене у фактурама које је Друштво испоставило према тим комисионарима, односно ценама у комисионим уговорима између Друштва и комисионара, осим код продаје преко комисионара GIM доо, Београд, који је комисиону робу продавао по ценама већим у односу на уговорене цене по комисионим уговорима. Поменуте измене уговорених услова су извршене без сагласности уговорних страна у писаном облику, што није у складу са закљученим комисионим уговорима, којима је предвиђено да се измене уговорених услова могу вршити само уз сагласност уговорних страна у писаном облику. Трошкове у вези са променом паритета испоруке није сносило Друштво.

Свим комисионарима Друштво је испостављало фактуре за испоручене производе. Фактуре садрже називе комисионе робе са количинама и уговорене цене из комисионих уговора, назначену валутну вредност у доларима, позив на закључени комисиони уговор, као и назнаку да је промет ослобођен обрачуна и плаћања пореза на додатну вредност по члану 24 Закона о порезу на додатну вредност.

Имајући у виду претходно наведено, фактуре испостављене од стране Друштва ка комисионарима без приложених обрачуна комисионе продаје са пратећом документацијом у вези са реализацијом комисионог посла, не представљају потпуне рачуноводствене исправе у смислу члана 8 Закона о рачуноводству на основу којих се књиже потраживања од комисионара за извршену комисиону продају, као и приходи Друштва од продаје производа посредством комисионара. Друштво је у 2018. години, исказало приходе од продаје производа посредством комисионара у износу од 1.153.466 хиљада динара (у 2017. години у износу од 288.423 хиљаде динара), на основу фактура издатих комисионару које су засноване на количинама производа испоручених комисионару и ценама из комисионих уговора, а не на основу обрачуна комисионе продаје заснованог на стварним подацима и припадајућом документацијом у вези са обављеним комисионим послом, које издаје комисионар.

У поступку ревизије, увидом у закључене комисионе уговоре и осталу расположиву документацију Друштва, утврђено је да је приликом реализације комисионих уговора са комисионаром GIM доо, Београд, поред измене уговорених паритета испоруке, мењана и уговорена продајна цена комисионе робе без сагласности уговорних страна у писаном облику, што није у складу са закљученим комисионим уговорима, којима је предвиђено да се измене уговорених услова могу вршити само уз сагласност уговорних страна у писаном облику. Комисионар GIM доо, Београд је готове производе Друштва продавао по већој јединичној цени у односу на уговорене цене у комисионим уговорима по којима је Друштво издавало рачуне према комисионару. Укупна фактурисана вредност производа у 2018. години од стране Друштва према комисионару GIM доо, Београд износи 202.480 хиљада динара (у 2017. години 116.810 хиљада динара), а фактурисана вредност, истих тих производа, од стране комисионара GIM доо, Београд према ино купцу, износи 285.448 хиљада динара (у 2017. години 193.574 хиљада динара). То значи да је комисионар GIM доо, Београд у 2018. години фактурисао за 82.968 хиљада динара, односно за 868.360,00 УСД, већу вредност производа ино купцу него што је Друштво, исте те производе, фактурисало поменутом комисионару (у 2017. години за 76.764 хиљаде динара, односно за 772.200,00 УСД). Након извршене продаје комисионар GIM доо, Београд Друштву као комитенту, није достављао обрачун комисионе продаје, а што је био у дужан по члану 780 Закона о облигационим односима.

Након издавања Нацрта извештаја, Друштво је доставило документ под називом Обрачун извоза 45, који је Друштву доставио комисионар GIM доо, Београд. Поменути документ носи датум 29. октобар 2019. године, а примљен је у Друштву дана 19. новембра 2019. године. Наведени документ је потписан од стране комисионара и од стране генералног директора Друштва, као одговорног лица комитента. У прилогу поменутог документа достављени су збирни и појединачни табеларни прегледи по свакој продаји (извозу) за 2017. годину и за 2018. годину који садрже следеће: податке о извозној дозволи, податке о фактурама комитента према комисионару и фактурама комисионара према ино купцу, као и преглед трошкова са припадајућом документацијом о трошковима насталим приликом сваке продаје (извоза) и доказима о плаћању истих.

Табела број 73: Упоредни преглед фактурисане вредности комисионе робе према комисионару GIM доо, Београд и комисионара према ино купцу по комисионим уговорима са прегледом трошкова у вези са реализацијом комисионих уговора у 2017. години

Вредност фактурисане комисионе робе по комисионим уговорима са комисионаром GIM доо, Београд					Признати трошкови у вези са реализацијом комисионих уговора				РАЗЛИКА	
Ознака комисионог уговора	Фактурисана вредност према комисионару у УСД	Фактурисана вредност комисионара према ино купцу у УСД	Разлика у УСД	Разлика у РСД	Авио превоз у УСД	Манипулативни трошкови (превоз, осигурање, царинење и сл.) у УСД	Накнада за посредовање у УСД	Укупни трошкови у УСД	Разлика у УСД	Разлика у РСД по средњем курсу на дан 31.12.2018. године
1	2	3	4 (3-2)	5	6	7	8	9 (6+7+8)	10 (4-9)	11
Комисиони уговор 1	253.800,00	432.000,00	178.200,00	18.121.701,51	50.499,00	1.279,04	126.421,95	178.200,00	0,00	0,00
Комисиони уговор 2	846.000,00	1.440.000,00	594.000,00	58.642.092,00	148.003,20	4.564,92	441.431,88	594.000,00	0,00	0,00
Укупно:	1.099.800,00	1.872.000,00	772.200,00	76.763.793,51	198.502,20	5.843,96	567.853,83	772.200,00	0,00	0,00

Извор података: обрачун извоза за 2017. годину са пратећом документацијом

Табела број 74: Упоредни преглед фактурисане вредности комисионе робе према комисионару GIM доо, Београд и комисионара према ино купцу по комисионим уговорима са прегледом трошкова у вези са реализацијом комисионих уговора у 2018. години

Вредност фактурисане комисионе робе по комисионим уговорима са комисионаром GIM доо, Београд					Признати трошкови у вези са реализацијом комисионих уговора				РАЗЛИКА	
Ознака комисионог уговора	Фактурисана вредност према комисионару у УСД	Фактурисана вредност комисионара према ино купцу у УСД	Разлика у УСД	Разлика у РСД	Авио превоз у УСД	Манипулативни трошкови (превоз, осигурање, царинење и сл.) у УСД	Накнада за посредовање у УСД	Укупни трошкови у УСД	Разлика у УСД	Разлика у РСД по средњем курсу на дан 31.12.2018. године
1	2	3	4 (3-2)	5	6	7	8	9 (6+7+8)	10 (4-9)	11
Комисиони уговор 3	1.236.440,00	1.707.000,00	470.560,00	45.065.477,52	262.080,00	5.810,53	202.670,00	470.560,53	-0,53	-54,80
Комисиони уговор 4	549.700,00	820.000,00	270.300,00	24.965.183,08	60.970,00	2.731,83	206.600,00	270.301,83	-1,83	-189,20
Комисиони уговор 5	300.000,00	427.500,00	127.500,00	12.937.104,75	43.550,00	2.085,64	81.870,00	127.505,64	-5,64	-583,12
Укупно:	2.086.140,00	2.954.500,00	868.360,00	82.967.765,35	366.600,00	10.628,00	491.140,00	868.368,00	-8,00	-827,11

Извор података: обрачун извоза за 2018. годину са пратећом документацијом

Као што је претходно наведено, приликом реализације комисионих уговора са комисионаром GIM доо, Београд измењен је паритет испоруке и промењене су уговорене продајне цена комисионе робе, без сагласности комитента у писаном облику, што није у складу са закљученим комисионим уговорима. Комисионар GIM доо, Београд након извршене продаје комисионе робе, Друштву као комитенту није полагао рачун у вези са извршеним комисионим послом. Накнадно, 19. новембра 2019. године, Друштву је достављен обрачун извоза у коме се налазе збирни и појединачни табеларни прегледи са подацима о извршеној комисионој продаји у 2017. и у 2018. години, са пратећом документацијом у вези са реализацијом комисионог посла, на које је сагласност дало одговорно лице Друштва – генерални директор.

Прегледом специфициране документације у достављеним табеларним прегледима по сваком извозу (продаји) у 2017. и у 2018. години, која је приложена уз поменуте прегледе и која се односи на реализацију конкретне продаје (извоза) преко комисионара GIM доо, Београд, утврђено је следеће:

- да укупно фактурисана вредност комитента према комисионару по основу продатих готових производа у 2018. години износи 2.086.140 УСД (у 2017. години 1.099.800 УСД). Да фактурисана вредност истих производа од комисионара према купцу у иностранству у 2018. години износи 2.954.500 УСД (у 2017. години 1.872.000 УСД);
- да су у достављеним табеларним прегледима исказане услуге авио превоза у укупном износу од 366.600,00 УСД за 2018. годину и 198.502,20 УСД за 2017. годину, документоване фактурама TPS – Transport Planning Solutions Ltd, Дубаји, Уједињени Арапски Емирати. Прегледом пратеће документације у вези са авио превозом утврђено је да је TPS – Transport Planning Solutions Ltd, Дубаји, Уједињени Арапски Емирати организатор авио превоза, а пружалац услуга авио превоза је друго правно лице, чије фактуре за услуге авио превоза нису достављене;
- да су у достављеним табеларним прегледима исказане услуге превоза у земљи, осигурања комисионе робе, извозног царинења и слично у укупном износу од 10.628,00 УСД за 2018. годину и 5.843,96 УСД за 2017. годину, документоване рачунима пружалаца наведених услуга у земљи;
- да су у достављеним табеларним прегледима исказане накнаде за посредовање у иностранству према посреднику TGT General Trading LLC, Дубаји, Уједињени Арапски Емирати у укупном износу од 491.140,00 УСД за 2018. годину и 567.853,83 УСД за 2017. годину. Накнаде за посредовање су предвиђене у два уговора о посредовању између Налогодавца (комисионара) GIM доо, Београд и посредника TGT General Trading LLC, Дубаји, Уједињени Арапски Емирати који су закључени 20. новембра 2016. године и 18. августа 2017. године. Предмет уговора о посредовању је тражење и довођење купаца који ће преговарати са Налогодавцем (GIM доо, Београд) у вези закључења уговора о продаји робе произвођача оружја и војне опреме из Републике Србије. Уговорима о посредовању је предвиђено да ће висина накнаде за посредовање зависити од посла до посла и прецизираће се анексима који ће бити саставни део поменутих уговора. У приложеној документацији нису достављени анекси уговора о посредовању којима се прецизира висина и начин утврђивања посредничке провизије за сваки појединачни посао. Као прилог уз табеларни преглед достављени су рачуни за посредничку провизију издати од стране TGT General Trading LLC, Дубаји, Уједињени Арапски Емирати у којима је наведено којим уговором о посредовању је предвиђена накнада за посредовање и на који уговор са ино купцем се провизија односи. На рачунима су исказани износи посредничке провизије који се не могу довести у директну везу са износима исказаним у достављеним табеларним

прегледима јер није документован начин на који је одређена висина ове провизије, као ни начин расподеле провизије по произвођачима оружја (комитентима у комисионом послу). Уговорима о комисионој продаји између Друштва као комитента и GIM доо, Београд као комисионара није предвиђена могућност да GIM доо, Београд закључује уговоре са посредницима у иностранству и да се накнаде по тим уговорима надокнађују из постигнуте купопродајне цене.

Налаз: Друштво је у финансијским извештајима за 2018. годину исказало приходе од продаје производа посредством комисионара у износу од 1.153.466 хиљада динара (у 2017. години у износу од 288.423 хиљаде динара) на основу непотпуне документације о комисионој продаји, у смислу члана 8 Закона о рачуноводству.

У време састављања финансијских извештаја за 2017. и 2018. годину Друштво није имало обрачуне комисионе продаје са пратећом документацијом у вези са реализацијом комисионог посла које је по члану 780 Закона о облигационим односима комисионар био дужан да достави, да би на основу њих комитент утврдио приходе од продаје производа посредством комисионара. Приходе од продаје готових производа и услуга на иностраном тржишту преко комисионара у 2018. години у износу од 1.153.466 хиљаде динара (у 2017. години у износу од 288.423 хиљаде динара), Друштво је исказало на основу фактура издатих комисионару, које су засноване на количинама производа испоручених комисионару и ценама из комисионих уговора, уместо на основу обрачуна комисионе продаје, заснованих на стварним подацима и припадајућој документацији у вези са обављеним комисионим послом, које издаје комисионар.

Ризик: Ако Друштво на основу непотпуне документације утврђује и у финансијским извештајима исказује потраживања и приходе по основу продаје производа преко комисионара, постоји ризик да Друштву нису пренете све користи од обављеног комисионог посла реализованог по повољнијим условима од услова предвиђених комисионим уговором.

Препорука број 1: Препоручује се Друштву да од комисионара захтева да достављају обрачуне комисионе продаје са припадајућом документацијом у вези са реализацијом комисионог посла (уговоре са купцем, фактуре комисионара према купцу, документацију у вези са наплатом, као и документацију о насталим трошковима у вези са комисионим послом: превоз, царина, осигурање, провизије и слично), на основу којих се утврђују права и обавезе између комитента и комисионара и исказују међусобна потраживања по обављеном комисионом послу.

3.4.2. Други пословни приходи

Табела број 75: Структура других пословних прихода -у хиљадама динара-

Назив	2018. година	2017. година
Приходи од закупнина	87	458
Укупно	87	458

3.4.3. Приходи од активирања учинака и робе

Табела број 76: Структура прихода од активирања учинака и робе -у хиљадама динара-

Назив	2018. година	2017. година
Приходи од активирања или потрошње производа и услуга за сопствене потребе	5.449	9.201
Укупно	5.449	9.201

Приходи од активирања или потрошње производа и услуга за сопствене потребе исказани у износу од 5.449 хиљада динара у целости се односи на приходе од производње алата и ситног инвентара за сопствене потребе који се приликом издавања у употребу отписује у целости

3.4.4. Смањење вредности залиха недвршених и готових производа и недвршених услуга

Табела број 77: Повећање/смањење вредности залиха -у хиљадама динара-

Назив	2018. година	2017. година
Повећање вредности залиха	-	503.756
Смањење вредности залиха	(216.872)	(135.259)
Укупно	216.872	135.259

Табела број 78: Структура смањења вредности залиха -у хиљадама динара-

Назив	2018. година
Смањење вредности залиха недвршене производње (Напомена 3.3.5.2)	(262.715)
Повећање вредности залиха полупроизвода (Напомена 3.3.5.2)	99.376
Смањење вредности залиха готових производа (Напомена 3.3.5.3)	(53.533)
Укупно	(216.872)

3.4.5. Трошкови материјала

Табела број 79: Структура трошкова материјала -у хиљадама динара-

Назив	2018. година	2017. година
Трошкови материјала за израду	440.178	312.124
Трошкови осталог материјала (режијског)	309	2.983
Трошкови резервних делова	78	47
Трошкови једнократног отписа алата и инвентара	71.393	52.040
Укупно	511.958	367.194

Трошкови материјала за израду

Табела број 80: Структура трошкова материјала за израду -у хиљадама динара-

Назив	2018. година
Трошкови производних материјала	423.674
Трошкови непроизводних материјала	11.252
Трошкови ремонта	5.252
Укупно	440.178

3.4.6. Трошкови горива и енергије

Табела број 81: Структура трошкова горива и енергије -у хиљадама динара-

Назив	2018. година
Трошкови електричне енергије	28.009
Трошкови гаса	10.891
Трошкови горива	9.833
Трошкови воде	3.823
Укупно	52.556

Трошкови електричне енергије исказани су у износу 28.009 хиљада динара односе се на утрошену електричну енергију набављену од ЈП ЕПС, Београд на основу закљученог уговора.

Трошкови утрошеног гаса исказани у износу од 10.891 хиљаде динара највећим делом у износу од 10.341 хиљаде динара односе се на трошкове утрошеног природног гаса за потребе грејања пословних просторија и погонских објеката набављеног од Центо-Векс доо, Крушевац.

Трошкови горива исказани у износу од 9.833 хиљаде динара обухватају трошкове набавке течности и мазива за погонске машине (хидраулична уља, индустријска уља, уља за резање, уља опште намене и слично) у износу од 7.890 хиљада динара, утрошено гориво и мазива за путничка возила у износу од 1.592 хиљаде динара и остале трошкове у износу од 351 хиљаде динара.

Трошкови воде исказани у износу од 3.823 хиљаде динара највећим делом у износу од 3.738 хиљада динара односе се на трошкове комуналних услуга водовода и канализације пружених од стране ЈКСП Комстан, Трстеник.

3.4.7. Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи

Табела број 82: Структура трошкова зарада

-у хиљадама динара-

Назив	2018. година	2017. година
Трошкови зарада и накнада зарада (брutto)	593.362	479.795
Трошкови пореза и доприноса на зараде и накнаде зарада на терет послодавца	105.837	85.883
Трошкови накнада по уговору о делу	1.013	167
Трошкови накнаде физичким лицима по основу осталих уговора	372	63
Трошкови накнада директору, односно члановима органа управљања и надзора	3.845	5.563
Остали лични расходи и накнаде	23.987	20.280
Укупно	728.416	591.751

Права, обавезе и одговорности из радног односа, као и зараде, накнаде зарада и друга примања запослених у Друштву уређени су Законом о раду¹³, Колективним уговором број 587 од 25. марта 2016. године, Правилником о организацији и систематизацији послова број 140 од 2. априла 2016. године и уговорима о раду.

Колективни уговор, као општи акт у Друштву закључен је дана 31. марта 2016. године између Друштва као послодавца и репрезентативне синдикалне организације ступио је на снагу дана 8. априла 2016. године.

Правилник о организацији и систематизацији послова донео је Извршни одбор Друштва. Од дана доношења правилник је више пута мењан и допуњаван, а последња измена извршена је Правилником о изменама и допунама правилника о организацији и систематизацији послова број 676 од 14. новембра 2018. године.

¹³ „Службени гласник РС”, бр. 24/05, 61/05, 54/09, 32/13, 75/14 и 13/17 – одлука УС и 113/17.

Трошкови зарада и накнаде зарада

Табела број 83: Структура зараде и накнада зарада (брuto) -у хиљадама динара-

Назив	2018. година
Основна зарада	313.720
Радни учинак	55.756
Увећана зарада	50.934
Накнада зараде	91.792
Накнада трошкова	80.241
Остало	919
Укупно	593.362

Друштво је на дан 1. јануар 2018. године имало укупно 638 запослених (564 на неодређено и 74 на одређено). Закључно са 31. децембром 2018. године, Друштво је имало укупно 690 запослених (591 на неодређено и 99 на одређено).

Друштво у радном односу има 14 лица са инвалидитетом, чиме је испунило обавезу из члана 24 Закона о професионалној рехабилитацији и запошљавању особа са инвалидитетом¹⁴.

Зараде пословодства

Послове пословодства у Друштву обављају Генерални директор и два извршна директора.

Генерални директор именован је Одлуком Надзорног одбора број 33 од 7. јула 2014. године и Одлуком Надзорног одбора број 29 од 27. јуна 2018. године. Накнада за рад Генералног директора, утврђена је анексима Колективног уговора и Одлуком о утврђивању основне зараде по радном часу број 21 од 11. априла 2016. године и добија се множењем цене радног часа (брuto) са коефицијентом осамзарезтрисетисам.

Извршни директори именовани су Одлуком Надзорног одбора број 33 од 7. јула 2014. године и Одлуком Надзорног одбора број 2 од 2. марта 2015. године, као и Одлуком Надзорног одбора број 28 од 27. јуна 2018. године. Накнада за рад извршних директора утврђена је анексима Колективног уговора и Одлуком о утврђивању основне зараде по радном часу број 21 од 11. априла 2016. године и добија се множењем цене радног часа (брuto) и коефицијентом петзарезпет.

Трошкови накнада по уговору о делу

Трошкови накнада по уговору о делу исказани у износу од 1.013 хиљаде динара обухватају трошкове настале ради ангажовања лица по следећим основама: пројектовање и израда документације компонената електронског система у износу од 316 хиљада динара, пројектовање и израда документације ракетног мотора у износу од 237 хиљада динара, превод документације у износу од 162 хиљаде динара и остале у износу од 298 хиљада динара.

Трошкови накнаде физичким лицима по основу осталих уговора

Трошкови накнаде физичким лицима по основу осталих уговора исказани у износу од 372 хиљаде динара односе се накнаду трошкова за долазак и повратак са стручног оспособљавања (усавршавања) и исхрану за 46 лица ангажованих по основу закључених уговора о стручном усавршавању у период од 9. јануара до 28. децембра 2018. године.

¹⁴ „Службени гласник РС“, бр. 39/09 и 32/13.

Трошкови накнада директору, односно члановима органа управљања и надзора

Трошкови накнада директору, односно члановима органа управљања и надзора исказани у износу од 3.845 хиљада динара односе се на бруто накнаде обрачунате за обављање функције председника и чланова надзорног одбора, као и функцију представника државног капитала у Скупштини Друштва.

Полазећи од Закључка Владе Републике Србије број 119-5066/2015 од 14. маја 2015. године, Скупштина Друштва је Одлуком број 76 од 25. априла 2017. године именовала надзорни одбор Друштва (председника и два члана), а Одлуком број 37 од 17. јуна 2015. године именовала је председника Скупштине Друштва, који је уједно и представник државног капитала у Скупштини Друштва.

Накнада за рад председнику и члановима надзорног одбора одређена је Одлуком Скупштине Друштва број 78 од 26. јуна 2017. године и то за члана надзорног одбора у висини једне просечне зараде по запосленом, без пореза и доприноса, која је исплаћена у Републици Србији у септембру месецу у години која претходи години за коју се одређује висина накнаде, док председнику надзорног одбора накнада за рад не може бити виша од наведеног износа увећаног за 20%.

Накнада за рад представника државног капитала у Скупштини Друштва одређена је Одлуком Скупштине Друштва број 83 од 29. септембра 2017. године у висини једне просечне зараде по запосленом, без пореза и доприноса, која је исплаћена у Републици Србији у септембру месецу у години која претходи години за коју се одређује висина накнаде.

Остали лични расходи и накнаде

Табела број 84: Структура осталих личних расхода

-у хиљадама динара-

Назив	2018. година
Накнада трошкова запослених за превоз на рад и са рада	14.659
Накнада трошкова запослених за службени пут	5.043
Солидарне и друге помоћи	1.765
Јубиларне награде	1.377
Накнада трошкова другим физичким лицима	409
Поклони за новогодишње и божићне празнике	324
Накнада трошкова за употребу сопственог возила	202
Накнада трошкова стипендија и кредита	172
Отпремнине због одласка у старосну пензију (Напомена 3.3.14)	36
Укупно	23.987

Солидарне и друге помоћи исказане у износу од 1.765 хиљада динара обухватају помоћи у случају смрти члана уже породице запосленог у износу од 1.224 хиљада динара и друге помоћи у износу од 541 хиљаде динара.

Јубиларне награде исказане у износу од 1.377 хиљада динара односе се на јубиларне награде исплаћене поводом 10, 20, 30, 35 и 40 година укупног радног стажа у Друштву за 64 запослених. Јубиларне награде исплаћене су у складу са одредбама Колективног уговора и у складу са појединачним одлукама Надзорног одбора Друштва.

3.4.8. Трошкови производних услуга

Табела број 85: Структура трошкова производних услуга -у хиљадама динара-

Назив	2018. година	2017. година
Трошкови услуга на изради учинака	176.493	112.816
Трошкови транспортних услуга	4.090	6.403
Трошкови услуга одржавања	3.170	2.645
Трошкови закупнина	18	19
Трошкови сајмова	73	0
Трошкови рекламе и пропаганде	2.615	1.248
Трошкови истраживања	1.627	2.907
Трошкови осталих услуга	72.277	20.457
Укупно	260.363	146.495

Трошкови услуга на изради учинка

Табела број 86: Структура трошкова услуга на изради учинака -у хиљадама динара-

Назив	2017. година
Трошкови операцијских услуга	156.049
Трошкови израде и дораде	20.444
Укупно	176.494

Трошкови операцијских услуга исказани у износу од 156.049 хиљада динара обухватају трошкове термичке и површинске обраде у износу од 90.102 хиљаде динара пружених од стране ППТ-ТМО АД, Трстеник, трошкове машинске израде и обраде делова различитих врста цеви, дубинско бушење и хоновање цеви, ремонтовање компоненти у износу од 23.001 хиљаде динара пружених од стране ППТ-Петолетка доо, Трстеник, услуге израде готових делова за машинске склопове у износу од 15.630 хиљада динара пружених од стране Златна Мотичица доо, Трстеник, услуге ливења у износу од 9.651 хиљаде динара пружених од стране Рајић Commerce доо, Београд и остале трошкове операцијских услуга у износу од 17.665 хиљада динара.

Трошкови израде и дораде исказани у износу од 20.444 хиљаде динара обухватају услуге израде панцирне кабине и њушке, панцирне кабине топа, панцирне додатне кабине и подсистем агрегата у износу од 6.949 хиљада динара пружених од стране Застава Терво доо, Крагујевац, услуге припреме и ремонта возила у износу од 5.153 хиљаде динара пружених од стране Фап корпорација ад, Прибој, услуге израде и уградње ФМ контејнера у износу од 1.902 хиљаде динара пружених од стране Инхром доо, Чачак, услуге израде алата за ковање у износу од 1.463 хиљаде динара пружених од стране Рајић Commerce доо, Београд, услуге пројектовања, израде и уградње подсистема за избацивање и носача командног рачунара и пулта напајања у износу од 1.142 хиљаде динара пружених од стране СЦП доо, Београд и остали трошкови израде и дораде у износу од 3.835 хиљада динара.

Трошкови транспортних услуга

Трошкови транспортних услуга исказани у износу од 4.090 хиљада динара обухватају трошкове куповине авионских карата у износу од 1.093 хиљаде динара, услуге претовара робе у износу од 665 хиљада динара, услуге мобилне и фиксне телефоније и интернета у износу од 647 хиљада динара, трошкове пружања шпедитерских услуга при извозу и увозу робе у износу од 146 хиљада динара, трошкове поштанских услуга у износу од 93 хиљаде динара и остале трошкове транспортних услуга (брза пошта, превоз основних средстава и слично) у износу од 1.446 хиљада динара.

Трошкови услуга одржавања

Табела број 87: Структура трошкова услуга одржавања

-у хиљадама динара-

Назив	2018. година
Трошкови услуга одржавања опреме	2.421
Трошкови услуга одржавања возила	399
Трошкови услуга одржавања објекта	311
Трошкови услуга одржавања рачунарске опреме	39
Укупно	3.170

Трошкови рекламе и пропаганде

Трошкови рекламе и пропаганде исказани у износу од 2.615 хиљада динара обухватају трошкове објављивања огласа и реклама у локалним и регионалним новинама, радио и телевизијским станицама у износу од 2.048 хиљада динара и остале трошкове рекламе и пропаганде (спонзорства, плакате, проспекти и слично) у износу од 567 хиљада динара.

Трошкови истраживања

Трошкови истраживања исказани у износу од 1.627 хиљада динара обухватају трошкове услуга испитивања наменских производа, услуге на полигону и у лабораторијама и сличне трошкове истраживања.

Трошкови осталих услуга

Табела број 88: Структура трошкова осталих услуга

-у хиљадама динара-

Назив	2017. година
Трошкови комисионе (извозничке) провизије у земљи	52.682
Трошкови комисионе (извозничке) провизије у иностранству	15.381
Трошкови комуналних услуга	2.869
Трошкови услуга заштите на раду	389
Трошкови путарина	265
Трошкови лабораторијског испитивања	132
Трошкови регистрације возила	15
Трошкови осталих производних услуга	546
Укупно	72.277

Трошкови комисионе (извозничке) провизије у земљи у целости се односе на извозничку провизију плаћену у складу са уговорима закљученим са следећим извозницима: Partizan Tech доо, Београд у износу од 31.466 хиљада динара, GIM доо, Београд у износу од 10.191 хиљаде динара, Vectura Trans доо, Београд у износу од 9.882 хиљаде динара и Техноремонт доо, Темерин у износу од 1.142 хиљаде динара.

Трошкови комисионе (извозничке) провизије у иностранству у целости се односе на извозничку провизију плаћену у складу са закљученим уговором са компанијом Borovo Trading Est, Уједињени Арапски Емирати у износу од 15.381 хиљаде динара.

Трошкови комуналних услуга исказани у износу 2.869 хиљада динара највећим делом у износу од 2.263 хиљаде динара односе се на трошкове комуналних услуга пружених од стране ЈКСП Комстан, Трстеник.

3.4.9. Трошкови амортизације

Табела број 89: Структура трошкова амортизације -у хиљадама динара-

Назив	2018. година	2017. година
Трошкови амортизације нематеријална улагања (Напомена 3.3.1)	356	356
Трошкови амортизације некретнине, постројења и опрема (Напомена 3.3.2)	119.902	90.197
Укупно	120.258	90.553

3.4.10. Трошкови дугорочних резервисања

Табела број 90: Структура трошкова дугорочних резервисања -у хиљадама динара-

Назив	2018. година	2017. година
Резервисања за накнаде и друге бенефиције запослених (Напомена 3.3.14)	4.977	3.900
Укупно	4.977	3.900

3.4.11. Нематеријални трошкови

Табела број 91: Структура нематеријалних трошкова -у хиљадама динара-

Назив	2018. година	2017. година
Трошкови непроизводних услуга	2.692	2.113
Трошкови репрезентације	4.406	3.163
Трошкови премија осигурања	4.094	3.345
Трошкови платног промета	1.790	1.785
Трошкови чланарина	1.695	960
Трошкови пореза	4.400	1.471
Остали нематеријални трошкови	2.210	1.550
Укупно	21.288	14.388

Трошкови непроизводних услуга

Табела број 92: Структура трошкова непроизводних услуга -у хиљадама динара-

Назив	2018. година
Трошкови услуга одржавања софтвера (Напомене 2.1.4. и 3.3.1)	1.090
Трошкови семинара и усавршавања запослених	740
Трошкови здравствених услуга	152
Трошкови ревизије финансијских извештаја	130
Трошкови осталих непроизводних услуга	580
Укупно	2.692

Трошкови репрезентације

Трошкови репрезентације исказани у износу од 4.406 хиљада динара обухватају трошкове угоститељских услуга у износу од 2.264 хиљаде динара, трошкове за израду дизајна и набавку прикладних поклона у износу од 962 хиљаде динара, трошкове репрезентације у сопственим пословним просторијама и магацинима у износу од 481 хиљаде динара и остале трошкове репрезентације у износу од 699 хиљада динара.

Трошкови премије осигурања

Табела број 93: Структура трошкова премије осигурања -у хиљадама динара-

Назив	2018. година
Осигурање некретнина, постројења и опреме од лома, основних пожарних ризика и других опасности	3.139
Осигурање запослених	829
Осигурање возила	81
Путно осигурање	45
Укупно	4.094

Сви трошкови премије осигурања настали су по полисама осигурања закљученим са Компанијом Дунав осигурање адо, Београд.

Трошкови платног промета

Табела број 94: Структура трошкова платног промета -у хиљадама динара-

Назив	2018. година
Трошкови платног промета у земљи	1.399
Трошкови платног промета у иностранству	277
Трошкови банкарских услуга	114
Укупно	1.790

Трошкови чланарина

Трошкови чланарина исказани у износу од 1.695 хиљада динара у целости се односе на трошкове чланарине Привредној комори Србије.

Трошкови пореза

Табела број 95 Структура трошкова пореза -у хиљадама динара-

Назив	2018. година
Порез на имовину	3.328
Накнада за финансирање особа са инвалидитетом	246
Накнада за заштиту и унапређење животне средине	237
Порез на пренос апсолутних права	56
Локална комунална такса за истицање фирме	16
Трошкови царине	14
Порез на употребу оружја	7
Трошкови осталих пореза	496
Укупно	4.400

Остали нематеријални трошкови

Табела број 96: Структура осталих нематеријалних трошкова -у хиљадама динара-

Назив	2018. година
Таксе – административне, судске и слично	652
Трошкови претплате на часописе	479
Остали нематеријални трошкови (котизације, улазнице за позориште, тендерска документација и слично)	1.079
Укупно	2.210

3.4.12. Финансијски приходи

Табела број 97: Структура финансијских прихода -у хиљадама динара-

Назив	2018. година	2017. година
Приходи од камата (од трећих лица)	4	10
Позитивне курсне разлике (према трећим лицима)	65.696	21.999
Приходи по основу ефеката валутне клаузуле (према трећим лицима)	20.682	8.615
Остали финансијски приходи	59	265
Укупно	86.441	30.889

3.4.13. Финансијски расходи

Табела број 98: Структура финансијских расхода -у хиљадама динара-

Назив	2018. година	2017. година
Финансијски расходи из односа са матичним и зависним правним лицима	-	946
Расходи камата (према трећим лицима)	106.456	121.785
Негативне курсне разлике (према трећим лицима)	29.304	31.276
Расходи по основу ефеката валутне клаузуле (према трећим лицима)	5.255	25.897
Остали финансијски приходи	6	5
Укупно	141.021	179.909

Табела број 99: Структура расхода камата (према трећим лицима) -у хиљадама динара-

Назив	2018. година
Трошкови камата – Министарство финансија, Пореска управа	101.064
Трошкови камата – Републички фонд за пензијско и инвалидско осигурање	3.457
Трошкови камата – Фонд за развој Републике Србије	1.696
Трошкови затезних камата у земљи	239
Укупно	106.456

3.4.14. Расходи од усклађивања вредности остале имовине која се исказује по фер вредности кроз биланс успеха

Табела број 100: Структура расхода од усклађивања вредности имовине -у хиљадама динара-

Назив	2018. година	2017. година
Обезвређење дугорочних финансијских пласмана	-	183
Обезвређење потраживања и краткорочних финансијских пласмана	271	24.210
Укупно	271	24.393

Расходи од усклађивања вредности остале имовине која се исказује по фер вредности кроз биланс успеха исказани у износу од 271 хиљаде динара у целости се односе на нову исправку вредности потраживања од купаца у земљи извршену због постојања вероватноће ненаплативости у складу са усвојеном рачуноводственом политиком (Напомене 3.2. и 3.3.6).

3.4.15. Остали приходи

Табела број 101: Структура осталих прихода -у хиљадама динара-

Назив	2018. година	2017. година
Добици од продаје нематеријалних улагања, некретнина, постројења и опреме (Напомена 3.3.2.3)	1.866	-
Добици од продаје материјала	2.947	5.793
Вишкови	437	544
Наплаћена отписана потраживања	348	-
Приходи по основу уговорене заштите од ризика који не испуњавају услове да се искажу у оквиру свеобухватног резултата	28	4
Приходи од смањења обавеза	23	268
Остали непоменути приходи	24.801	20.242
Укупно	30.450	26.851

Добици од продаје материјала исказани у износу од 2.947 хиљада динара највећим делом у износу од 2.331 хиљаде динара односе се на приходе остварене продајом материјала израђеног по захтеву купца у складу са закљученим уговором.

Вишкови исказани у износу од 347 хиљада динара и приходи од смањења обавеза исказани у износу од 23 хиљаде динара евидентирани су у складу са одлуком Надзорног одбора којом је усвојен Извештај о попису имовине са стањем на дан 31. децембар 2018. године.

Табела број 102: Структура осталих непоменутих прихода -у хиљадама динара-

Назив	2018. година	2017. година
Приходи остварени по основу монтаже, подешавања и испитивања опреме	19.283	13.699
Приходи остварени продајом металног отпада	3.959	5.275
Приходи остварени по основу накнаде штете из осигурања	1.225	666
Остали приходи	334	602
Укупно	24.801	20.242

3.4.16. Остали расходи

Табела број 103: Структура осталих расхода -у хиљадама динара-

Назив	2018. година	2017. година
Губици по основу расходања и продаје нематеријалне имовине, некретнина, постројења и опреме (Напомена 3.3.2.3)	1.248	200
Губици од продаје материјала	4.093	8.638
Мањкови	27	481
Расходи по основу директних отписа потраживања	2.433	149
Остали непоменути расходи	9.417	9.161
Обезвређење остале имовине (Напомена 3.3.5.4)	5.833	-
Укупно	23.051	18.629

Губици од продаје материјала исказани у износу од 4.093 хиљаде динара највећим делом у износу од 2.733 хиљаде динара односе се на губитке остварене продајом материјала израђеног по захтеву купца у складу са закљученим уговором.

Мањкови исказани у износу од 27 хиљада динара, расходи по основу директних отписа потраживања исказани у износу од 2.433 хиљаде и расходи по основу обезвређења остале имовине исказани у износу од 5.833 хиљаде динара евидентирани су у складу са одлуком Надзорног одбора којом је усвојен Извештај о попису имовине са стањем на дан 31. децембар 2018. године.

Табела број 104: Структура осталих непоменутих расхода -у хиљадама динара-

Назив	2018. година	2017. година
Трошкови донација	7.915	2.152
Трошкови накнадних одобрења купцима	557	2.495
Трошкови уговорених казни и пенала	301	3.284
Трошкови префактурисавања трошкова	200	18
Издаци за хуманитарне, здравствене и образовне сврхе	200	447
Остали расходи	244	765
Укупно	9.417	9.161

Трошкови донација исказани у износу од 7.915 хиљада динара највећим делом у износу од 5.190 хиљада динара односе се на донације које је Друштво дало у новцу или стварима следећим правним лицима и удружењима грађана у складу са одлукама о донацијама и закљученим уговорима и то: Фудбалском клубу Трстеник ППТ из Трстеника у виду новчане донације од 1.500 хиљада динара, Аутомобилском клубу Веснић из Севојна у виду новчане донације од 1.500 хиљада динара, Полицијској Управи у Крушевцу у виду донације новог мотоцикла марке SUZUKI вредности од 1.156 хиљада динара, Војној пошти 2977 у Београду у виду набавке дела опреме за ресторан укупне вредности од 599 хиљада динара и Дечјем вртићу Бисери из Трстеника у виду донације 15 клима уређаја укупне вредности од 435 хиљада динара.

3.4.17. Нето губитак пословања које се обуставља, расходи промене рачуноводствене политике и исправка грешака из ранијих година

Табела број 105: Структура исправки грешака из ранијих година -у хиљадама динара-

Назив	2018. година	2017. година
Приходи по основу исправки грешака из ранијих година које нису материјално значајне	4	6
Расходи по основу исправки грешака из ранијих година које нису материјално значајне	(7.154)	(801)
Укупно	(7.150)	(795)

Расходи по основу исправки грешака из ранијих година које нису материјално значајне исказани у износу од 7.154 хиљаде динара обухватају расходе настале по основу:

- сторнирања два рачуна из 2017. године у укупном износу од 5.901 хиљаде динара, због грешака насталих приликом фактурисања и отпремања добара Ваздухопловном заводу Мома Станојловић, Батајница и
- евидентирања рачуна добављача из 2017. године у 2018. години у укупном износу од 1.253 хиљаде динара.

3.5. Извештај о осталом резултату

У складу са чланом 2 Закона о рачуноводству и захтевима МРС 1, МРС 16, МРС 38, МРС 19, МРС 21, МРС 28, МРС 39 и МСФИ 7, Извештај о осталом резултату треба да пружи информације о осталом свеобухватном добитку или губитку за извештајни период, а његову структуру чине ставке прихода и расхода (укључујући и рекласификације услед кориговања) које нису признате у Билансу успеха, односно ставке које се, према захтевима других МРС/МСФИ, признају у оквиру капитала. Анализом позиција исказаних у Извештају о осталом резултату за 2018. годину, утврђено је да је предметни извештај састављен у складу са прописима који га уређују.

3.6. Извештај о токовима готовине

У складу са чланом 2 Закона о рачуноводству и захтевима МРС 1 и МРС 7, Извештај о токовима готовине треба да пружи информације о променама готовине и готовинских еквивалената током извештајног периода, засебно приказујући токове готовине из пословних активности, инвестиционих активности и активности финансирања. Анализом позиција исказаних у Извештају о токовима готовине за 2018. годину, утврђено је да је предметни извештај састављен у складу са прописима који га уређују.

3.7. Извештај о променама на капиталу

У складу са чланом 2 Закона о рачуноводству и захтевима МРС 1, Извештај о променама на капиталу треба да пружи информације о променама на капиталу током извештајног периода. Анализом позиција исказаних у Извештају о променама на капиталу за 2018. годину, утврђено је да је предметни извештај састављен у складу са прописима који га уређују.

3.8. Напомене уз финансијске извештаје

У складу са чланом 2. Закона о рачуноводству и захтевима МРС 1, Напомене уз финансијске извештаје треба да пруже информације о основама за састављање финансијских извештаја и о примењеним рачуноводственим политикама, да обелодане информације које захтевају поједини МСФИ, односно МРС, а које нису приказане у финансијским извештајима и да пруже додатне информације које нису приказане на другом месту у финансијским извештајима, али су релевантне за њихово разумевање. Анализом позиција исказаних у Напоменама уз финансијске извештаје за 2018. годину, утврђено је да су исте састављене у складу са прописима који их уређују.

4. ПОТЕНЦИЈАЛНЕ ОБАВЕЗЕ

На дан 31. децембар 2018. године против Друштва, међу најзначајнијим, воде се следећи судски спорови:

- пред Привредним судом у Краљеву води се један судски спор у вредности од 45.558 хиљада динара који је покренут од стране повериоца Прва Петолетка АД, Трстеник – у стечају ради наплате доспелих потраживања са законском затезном каматом (Напомене 3.3.15. и 3.3.19.3),
- пред Основним судом у Трстенику воде се два судска спора која су покренута од стране запослених и то: један судски спор у вредности од 3.800 хиљада динара ради накнаде штете по основу одговорности власника опасне ствари и један радни спор ради поништаја анекса уговора о раду и одлуке о утврђивању платног разреда и

- пред Основним судом у Крагујевцу води се један судски спор у вредности од 560 хиљада динара који је покренуло треће лице ради накнаде штете по основу одговорности од опасне ствари и опасне делатности.

На дан 31. децембар 2018. године руководство Друштва није вршило процену исхода покренутих судских спорова, као ни њихов утицај на могуће одливе ресурса из Друштва и у складу са тим није вршило признавање резервисања за потенцијалне губитке по основу судских спорова у складу са захтевима МРС 37 – Резервисања, потенцијалне обавезе и потенцијална имовина.

ПРИЛОГ III

**ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЕШТАЈИ
ПРИВРЕДНОГ ДРУШТВА ЗА ПРОИЗВОДЊУ НАМЕНСКИХ ПРОИЗВОДА
„ППТ-НАМЕНСКА“ АД, ТРСТЕНИК
ЗА 2018. ГОДИНУ**

С А Д Р Ж А Ј:

1. Биланс стања.....	77
2. Биланс успеха	80
3. Извештај о осталом резултату.....	82
4. Извештај о токовима готовине.....	83
5. Извештај о променама на капиталу	84

1. БИЛАНС СТАЊА

на дан 31. децембар 2018. године

- у хиљадама динара -

Позиција	Напомена број	Износ		
		Текућа година	Претходна година	
			Крајње стање 31.12.2017.	Почетно стање 01.01.2017.
АКТИВА				
СТАЛНА ИМОВИНА		1.728.484	1.664.576	1.484.790
НЕМАТЕРИЈАЛНА ИМОВИНА	3.3.1.	2.759	3.115	3.471
Концесије, патенти, лиценце, робне и услужне марке, софтвер и остала права		2.759	3.115	3.471
НЕКРЕТНИНЕ, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМА	3.3.2.	1.722.935	1.658.472	1.470.549
Земљиште	3.3.2.1.	159.449	159.449	159.449
Грађевински објекти	3.3.2.2.	945.236	957.506	978.197
Постројења и опрема	3.3.2.3.	552.791	305.112	330.365
Некретнине, постројења и опрема у припреми	3.3.2.4.	42.153	25.967	2.358
Аванси за некретнине, постројења и опрему	3.3.2.5.	23.306	210.438	-
ДУГОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ	3.3.3.	2.790	2.989	10.770
Учешћа у капиталу осталих правних лица и друге хартије од вредности расположиве за продају		1	1	135
Дугорочни пласмани у земљи	3.3.3.1.	2.729	2.928	10.549
Остали дугорочни финансијски пласмани	3.3.3.2.	60	60	86
ОДЛОЖЕНА ПОРЕСКА СРЕДСТВА	3.3.4.	2.641	-	-
ОБРТНА ИМОВИНА		2.245.981	2.297.989	1.821.714
ЗАЛИХЕ	3.3.5.	1.454.648	1.584.430	1.228.730
Материјал, резервни делови, алат и ситан инвентар	3.3.5.1.	359.453	284.086	300.145
Недовршена производња и недовршене услуге	3.3.5.2.	908.105	1.071.445	567.689
Готови производи	3.3.5.3.	133.876	187.409	322.368
Плаћени аванси за залихе и услуге	3.3.5.4.	53.214	41.490	38.228
ПОТРАЖИВАЊА ПО ОСНОВУ ПРОДАЈЕ	3.3.6.	27.974	255.602	158.999
Купци у земљи		22.484	246.110	142.692
Купци у иностранству		5.490	9.492	16.307
ПОТРАЖИВАЊА ИЗ СПЕЦИФИЧНИХ ПОСЛОВА	3.3.7.	117.724	40.648	144.062
ДРУГА ПОТРАЖИВАЊА	3.3.8.	67.738	62.286	58.521
КРАТКОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ	3.3.9.	807	1.072	3.137
Краткорочни кредити и зајмови у земљи		807	1.072	3.137

БИЛАНС СТАЊА – наставак
на дан 31. децембар 2018. године

- у хиљадама динара -

Позиција	Напомена број	Износ		
		Текућа година	Претходна година	
			Крајње стање 31.12.2017.	Почетно стање 01.01.2017.
ГОТОВИНСКИ ЕКВИВАЛЕНТИ И ГОТОВИНА	3.3.10.	498.380	315.537	178.705
ПОРЕЗ НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ	3.3.11.	48.337	7.065	19.461
АКТИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА	3.3.12.	30.373	31.349	30.099
УКУПНА АКТИВА = ПОСЛОВНА ИМОВИНА		3.977.106	3.962.565	3.306.504
ВАНБИЛАНСНА АКТИВА		8.599	8.599	8.599
ПАСИВА				
КАПИТАЛ	3.3.13.	-	-	-
ОСНОВНИ КАПИТАЛ	3.3.13.1.	127.376	127.376	127.376
Акцијски капитал		38.617	38.617	38.617
Друштвени капитал		84.879	84.879	84.879
Остали основни капитал		3.880	3.880	3.880
РЕВАЛОРИЗАЦИОНЕ РЕЗЕРВЕ ПО ОСНОВУ РЕВАЛОРИЗАЦИЈЕ НЕМАТЕРИЈАЛНЕ ИМОВИНЕ, НЕКРЕТНИНА, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМЕ	3.3.13.2.	1.008.874	1.008.874	1.008.874
НЕРЕАЛИЗОВАНИ ГУБИЦИ ПО ОСНОВУ ХАРТИЈА ОД ВРЕДНОСТИ И ДРУГИХ КОМПОНЕНТИ ОСТАЛОГ СВЕОБУХВАТНОГ РЕЗУЛТАТА	3.3.13.3.	3.510	770	783
НЕРАСПОРЕЂЕНИ ДОБИТАК	3.3.13.4.	294.838	2.786	135.441
Нераспоређени добитак текуће године		294.838	2.786	135.441
ГУБИТАК	3.3.13.5.	1.755.180	1.757.967	1.893.408
Губитак ранијих година		1.755.180	1.757.967	1.893.408
ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА И ОБАВЕЗЕ		587.165	576.840	580.806
ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА	3.3.14.	48.671	41.324	36.727
Резервисања за накнаде и друге бенефиције запослених		48.671	41.324	36.727
ДУГОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ	3.3.15.	538.494	535.516	544.079
Обавезе према матичним и зависним правним лицима		45.771	47.264	52.059
Обавезе према осталим повезаним правним лицима		483	569	657
Дугорочни кредити и зајмови у земљи		273.981	272.881	280.843
Остале дугорочне обавезе		218.259	214.802	210.520

БИЛАНС СТАЊА – наставак
на дан 31. децембар 2018. године

- у хиљадама динара -

Позиција	Напомена број	Износ		
		Текућа година	Претходна година	
			Крајње стање 31.12.2017.	Почетно стање 01.01.2017.
КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ		3.717.543	4.005.426	3.347.516
КРАТКОРОЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ОБАВЕЗЕ	3.3.16.	481.687	483053	64.673
Краткорочни кредити и зајмови у земљи		483	483	483
Остале краткорочне финансијске обавезе		481.204	482.570	64.190
ПРИМЉЕНИ АВАНСИ, ДЕПОЗИТИ И КАУЦИЈЕ	3.3.17.	571.552	938.173	791.716
ОБАВЕЗЕ ИЗ ПОСЛОВАЊА	3.3.18.	120.911	97.801	95.245
Добављачи у земљи		111.006	97.360	92.477
Добављачи у иностранству		9.905	441	2.786
ОСТАЛЕ КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ	3.3.19.	2.446.507	2.441.041	2.349.263
ОБАВЕЗЕ ПО ОСНОВУ ПОРЕЗА НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ	3.3.20.	4	81	-
ОБАВЕЗЕ ЗА ОСТАЛЕ ПОРЕЗЕ, ДОПРИНОСЕ И ДРУГЕ ДАЖБИНЕ	3.3.21.	95.414	43.819	43.785
ПАСИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА	3.3.22.	1.468	1.458	2.834
ГУБИТАК ИЗНАД ВИСИНЕ КАПИТАЛА	3.3.13.	327.602	619.701	621.818
УКУПНА ПАСИВА		3.977.106	3.962.565	3.306.504
ВАНБИЛАНСНА ПАСИВА	3.3.23.	8.599	8.599	8.599

2. БИЛАНС УСПЕХА

за период од 1. јануара до 31. децембра 2018. године

- у хиљадама динара -

Позиција	Напомена број	Износ	
		Текућа година	Претходна година
ПРИХОДИ ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА			
ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ		2.309.573	1.042.512
ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ ПРОИЗВОДА И УСЛУГА	3.4.1.	2.309.486	1.042.054
Приходи од продаје производа и услуга на домаћем тржишту		338.962	624.947
Приходи од продаје производа и услуга на иностраном тржишту		1.970.524	417.107
ДРУГИ ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ	3.4.2.	87	458
РАСХОДИ ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА			
ПОСЛОВНИ РАСХОДИ		1.911.239	873.740
ПРИХОДИ ОД АКТИВИРАЊА УЧИНАКА И РОБЕ	3.4.3.	5.449	9.201
ПОВЕЋАЊЕ ВРЕДНОСТИ ЗАЛИХА НЕДОВРШЕНИХ И ГОТОВИХ ПРОИЗВОДА И НЕДОВРШЕНИХ УСЛУГА		-	503.756
СМАЊЕЊЕ ВРЕДНОСТИ ЗАЛИХА НЕДОВРШЕНИХ И ГОТОВИХ ПРОИЗВОДА И НЕДОВРШЕНИХ УСЛУГА	3.4.4.	216.872	132.259
ТРОШКОВИ МАТЕРИЈАЛА	3.4.5.	511.958	367.194
ТРОШКОВИ ГОРИВА И ЕНЕРГИЈЕ	3.4.6.	52.556	37.158
ТРОШКОВИ ЗАРАДА, НАКНАДА ЗАРАДА И ОСТАЛИ ЛИЧНИ РАСХОДИ	3.4.7.	728.416	591.751
ТРОШКОВИ ПРОИЗВОДНИХ УСЛУГА	3.4.8.	260.363	146.495
ТРОШКОВИ АМОРТИЗАЦИЈЕ	3.4.9.	120.258	90.553
ТРОШКОВИ ДУГОРОЧНИХ РЕЗЕРВИСАЊА	3.4.10.	4.977	3.900
НЕМАТЕРИЈАЛНИ ТРОШКОВИ	3.4.11.	21.228	14.387
ПОСЛОВНИ ДОБИТАК		398.334	168.772
ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ	3.4.12.	86.441	30.889
ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ ОД ПОВЕЗАНИХ ЛИЦА И ОСТАЛИ ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ		59	265
Остали финансијски приходи		59	265
ПРИХОДИ ОД КАМАТА (ОД ТРЕЋИХ ЛИЦА)		4	10
ПОЗИТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ И ПОЗИТИВНИ ЕФЕКТИ ВАЛУТНЕ КЛАУЗУЛЕ (ПРЕМА ТРЕЋИМ ЛИЦИМА)		86.378	30.614

2. БИЛАНС УСПЕХА – наставак
за период од 1. јануара до 31. децембра 2018. године

- у хиљадама динара -

Позиција	Напомена број	Износ	
		Текућа година	Претходна година
ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ	3.4.13.	141.021	179.909
ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ ИЗ ОДНОСА СА ПОВЕЗАНИМ ПРАВНИМ ЛИЦА И ОСТАЛИ ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ		6	951
Финансијски расходи из односа са матичним и зависним правним лицима		-	946
Остали финансијски расходи		6	5
РАСХОДИ КАМАТА (ПРЕМА ТРЕЋИМ ЛИЦИМА)		106.456	121.785
НЕГАТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ И НЕГАТИВНИ ЕФЕКТИ ВАЛУТНЕ КЛАУЗУЛЕ (ПРЕМА ТРЕЋИМ ЛИЦИМА)		34.559	57.173
ГУБИТАК ИЗ ФИНАНСИРАЊА		54.580	149.020
РАСХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ОСТАЛЕ ИМОВИНЕ КОЈА СЕ ИСКАЗУЈЕ ПО ФЕР ВРЕДНОСТИ КРОЗ БИЛАНС УСПЕХА	3.4.14.	271	24.393
ОСТАЛИ ПРИХОДИ	3.4.15.	30.450	26.851
ОСТАЛИ РАСХОДИ	3.4.16.	23.051	18.629
ДОБИТАК ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА		350.882	3.251
НЕТО ГУБИТАК ПОСЛОВАЊА КОЈЕ СЕ ОБУСТАВЉА, РАСХОДИ ПРОМЕНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПОЛИТИКЕ И ИСПРАВКА РЕШТАКА ИЗ РАНИЈИХ ГОДИНА	3.4.17.	7.150	795
ДОБИТАК ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА		343.732	2.786
ПОРЕЗ НА ДОБИТАК			
ПОРЕСКИ РАСХОД ПЕРИОДА		51.535	-
ОДЛОЖЕНИ ПОРЕСКИ ПРИХОДИ ПЕРИОДА		2.641	-
НЕТО ДОБИТАК		294.838	2.786

3. ИЗВЕШТАЈ О ОСТАЛОМ РЕЗУЛТАТУ

за период од 1. јануара до 31. децембра 2018. године

-у хиљадама динара-

ПОЗИЦИЈА	Напомена број	Износ	
		Текућа година	Претходна година
НЕТО РЕЗУЛТАТ ИЗ ПОСЛОВАЊА			
НЕТО ДОБИТАК		294.838	2.786
ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК ИЛИ ГУБИТАК			
а) Ставке које неће бити рекласификоване у Билансу успеха у будућим периодима			
- Актуарски добици или губици по основу планова дефинисаних примања			
а) губици		2.740	834
б) Ставке које накнадно могу бити рекласификоване у Билансу успеха у будућим периодима			
- Добици или губици по основу хартија од вредности расположивих за продају			
а) добици		-	165
ОСТАЛИ БРУТО СВЕОБУХВАТНИ ГУБИТАК		2.740	669
НЕТО ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ГУБИТАК		2.740	669
УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ РЕЗУЛТАТ ПЕРИОДА			
УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК		292.098	2.117

4. ИЗВЕШТАЈ О ТОКОВИМА ГОТОВИНЕ

за период од 1. јануара до 31. децембра 2018. године

- у хиљадама динара -

Позиција	Износ	
	Текућа година	Претходна година
ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ ПОСЛОВНИХ АКТИВНОСТИ		
I. Приливи готовине из пословних активности	3.121.840	1.593.023
- Продаја и примљени аванси	3.121.836	1.592.558
- Примљене камате из пословних активности	4	7
- Остали приливи из редовног пословања	-	458
II. Одливи готовине из пословних активности	2.597.786	1.792.816
- Исплате добављачима и дати аванси	1.781.915	1.192.990
- Зараде, накнаде зарада и остали лични расходи	768.876	554.460
- Плаћене камате	46.995	45.366
III. Нето прилив готовине из пословних активности	524.054	-
IV. Нето одлив готовине из пословних активности	-	199.793
ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ АКТИВНОСТИ ИНВЕСТИРАЊА		
II. Одливи готовине из активности инвестирања	374.306	67.880
- Куповина нематеријалне имовине, некретнина, постројења и опреме и биолошких средстава	374.306	67.880
IV. Нето одлив готовине из активности инвестирања	374.306	67.880
ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ АКТИВНОСТИ ФИНАНСИРАЊА		
I. Приливи готовине из активности финансирања	13	436.659
- Краткорочни кредити (нето прилив)	13	436.659
II. Одливи готовине из активности финансирања	3.311	22.876
- Дугорочни кредити (одливи)	1.562	4.461
- Краткорочни кредити (одливи)	1.379	18.279
- Остале обавезе (одливи)	370	136
III. Нето прилив готовине из активности финансирања	-	413.783
IV. Нето одлив готовине из активности финансирања	3.298	-
СВЕГА ПРИЛИВ ГОТОВИНЕ	3.121.853	2.029.682
СВЕГА ОДЛИВ ГОТОВИНЕ	2.975.403	1.883.572
НЕТО ПРИЛИВ ГОТОВИНЕ	146.450	146.110
ГОТОВИНА НА ПОЧЕТКУ ОБРАЧУНСКОГ ПЕРИОДА	315.537	178.705
ПОЗИТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ ПО ОСНОВУ ПРЕРАЧУНА ГОТОВИНЕ	65.697	21.999
НЕГАТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ ПО ОСНОВУ ПРЕРАЧУНА ГОТОВИНЕ	29.304	21.277
ГОТОВИНА НА КРАЈУ ОБРАЧУНСКОГ ПЕРИОДА	498.380	315.537

5. ИЗВЕШТАЈ О ПРОМЕНАМА НА КАПИТАЛУ

за период од 1. јануара до 31. децембра 2018. године

- у хиљадама динара -

ОПИС	Компоненте капитала			Компоненте осталог резултата			Укупан капитал	Губитак изнад висине капитала
	Основни капитал	Губитак	Нераспо- ређени добитак	Ревалори- зационе резерве	Актуарски добити (губити)	Губити или добити по основу ХОВ		
Почетно стање 1.1.2017. године	127.376	(1.893.408)	135.441	1.008.874	682	(783)	-	(621.818)
Промене у претходној години – дуговни промет			(135.441)		(834)		-	2.117
Промене у претходној години – потражни промет		135.441	2.786			165		
Стање на крају претходне године 31.12.2017.	127.376	(1.757.967)	2.786	1.008.874	(152)	(618)	-	(619.701)
Промене у текућој години – дуговни промет			(2.786)		(2.740)		-	292.099
Промене у текућој години – потражни промет		2.787	294.838					
Стање на крају текуће године 31.12.2018.	127.376	(1.755.180)	294.838	1.008.874	(2.892)	(618)	-	(327.602)